

Uniunea fără pul

REVISTĂ a UNIUNII SCRITORILOR din R. P. R.

Anul III, Nr. 18 (53)

15 septembrie 1960

Apare la 1 și 15 ale lunii

12 pagini — 1,50 lei

DIN SUMAR:

PAGINA ELEVILOR

Mihu Dragomir: Ultima aeronavă

H. Rohan: Dimineața unui șantier

Takesi Kaiko: Tokio își deschide

ochii

Petre Sălcudeanu: Hireneștii

Atlas liric: Indonezia

Politica noastră externă

Mihail CRUCEANU

De la nașterea sa, Republica Populară Română a dus o politică externă prin care a urmărit consecvent stringerea legăturilor de prietenie cu toate statele, de apropiere și desindere în relațiile dintre popoare. E, de altfel, singura politică cerută de interesele poporului nostru, în plin avânt economic și cultural la care contribuie direct munca maselor largi populare, eliberate de exploatarea capitalistă. Această politică s-a dus și se duce în cea mai strânsă legătură cu celelalte state socialiste, în frunte cu Uniunea Sovietică, urmărind aceleași idealuri sociale și sprijinindu-se pe aceleași concepții de viață.

Marile realizări, în toate ramurile muncii omenești ale țărilor eliberate de jugul capitalist, sint un puternic îndemn pentru toate celelalte popoare în lupta pe care o duc pentru cucerirea independenței lor politice și economice.

Ca un val urias, poazele se ridică să-și opere dreptul la viață, în fața vechilor asupritori.

Acești politicieni se văd din ce în ce mai izolați. Unii de cele mai multe popoare asiatice, care au știut să-și recâmpie independența politică și economică, se văd alungați din coloniile africane și cu influența rădită în țările Americii Latine.

În fața unei asemenea situații, politicienii imperialiști au sporit cursa înarmărilor și au trecut la provocări fălșe. Ei își inchipuiesc că astfel vor opri roata istoriei în loc, chiar dacă ar pricinui omenirii pierderi neînchipuite, pînă la ștergerea în întregime a unor popoare de pe fața pămîntului.

În fața unor asemenea perspective, lagărul țărilor socialiste, în frunte cu Uniunea Sovietică, duce o luptă susținută pentru apărarea păcii. În această luptă se integrează și țara noastră, a cărei politică externă aduce o contribuție reală și directă în acțiunea de desindere internațională, recunoscută și apreciată de toate popoarele iubitoare de pace. Ea corespunde în totul intereselor și năzuințelor poporului nostru. În jurul acestei lupte se mobilizează state din toate continentele, urșe organizații de muncitori, țărani, intelectuali și masele populare din lumea întreagă.

Conștiința maselor populare tot mai ridicată a deșteptat vigilența lor. Ele au cerut liderilor apuseni o politică externă rezonabilă. În urma acestor manifestări ale opiniei publice ei au fost determinați să invite în țările lor pe reprezentanții Uniunii Sovietice și să răspundă acestor vizite, cind au fost agreate, vizite care au slimit un urș interes în rândurile opiniei publice. Ei au fost siliti să voteze în unanimitate la Organizația Națiunilor Unite, dezarmarea generală și totală propusă de Uniunea Sovietică. Ei și-au trimis reprezentanții în comisiile ce trebuiau să hotărască practic întocmirea experiențelor nucleare și în Comisia celor zece state, pentru dezarmare, în care delegația țării noastre a depus o activitate reală și pozitivă. Și tot astfel, au trebuit să accepte ideea Conferinței la nivelul conducătorilor de state, pe care au torpilat-o scandalos, la Paris.

Acțiunile provocatoare ale cercurilor imperialiste au fost demascate în fața întregii lumi, de reprezentanții Uniunii Sovietice. S-a demonstrat clar că sub masca declarațiilor pacifice, imperialiștii puneau la cale acțiuni agresive de spionaj umilitor. În comisiile de dezarmare, respingeau orice propunere în acest scop, cerind control fără dezarmare, adică informații privind spionajului, și înarmare mai departe. În același timp ei pregăteau înarmarea cu arme atomice a Germaniei apusene, condusă de rășniștii și susținătorii criminalilor de război, ca și a generalilor naziiși. Cu aceste acțiuni, lagărul țărilor socialiste n-a putut să se facă complice și jocul pericolos și criminal de a înșela conștiința popoarelor a fost demascat în

întregime. Dar lupta pentru pace se duce înainte și rămîne scopul principal al politicii noastre externe ca și a celorlalte țări socialiste.

În acest moment, cind imperialiștii li s-a smuls vălul minciunii, cind ei apar în fața popoarelor așa cum sint, dușmani singeroși ai omenirii întregi, noile propuneri sovietice pentru dezarmare constituie încă o lovitură dată politicii „războiului rece”. De data aceasta, propunerea președintelui Consiliului de miniștri al Uniunii Sovietice, Nîchito Hrușciov cere discutarea ei în plenul Organizației Națiunilor Unite, la apropiata sesiune ordinară, nu în comisiile mesteșugit întocmite în care delegații statelor imperialiste o îngropau cu vorbăria lor sterilă, aducind-o în imposibil din care trebuie scoasă.

Importanța acestui moment n-a scăpat nici o clipă țării și guvernului nostru. La această a cincisprezecea sesiune a O.N.U. delegațiile celor peste nouăzeci de state vor trebui să-și spună cuvîntul de răspundere și în fața lumii și în fața propriilor lor popoare. Ele urmează să fie conduse de cele mai cu răspundere personalități ale statelor pe care le reprezintă. Presa mondială chiar și cea a statelor capitaliste cere ca să se înmăntă în delegații, conducătorii statelor pentru a se putea lua măsurile hotărîtoare, așa cum a propus Uniunea Sovietică de la început.

Întelegînd însemnătatea acestui moment, în sesiunea extraordinară de la 30 august a.c. a Marii Adunări Naționale, ea și-a definit clar poziția în politica externă și a ales conducător al delegației la apropiata sesiune a O.N.U. pe acel care are toată competența în îndrumarea politicii noastre, pe primul secretar al Partidului Muncitoresc Român și membru al Prezidiului Marii Adunări Naționale, pe tovarășul Gheorghie Gheorghiu-Dej.

Intregul nostru popor, așa cum a manifestat cu însuflețire unanimitatea deputaților Marii Adunări Naționale, îl urmează cu tot interesul și cu toată încrederea în lupta pe care o va duce pentru asigurarea păcii și pentru dezarmare la a cincisprezecea sesiune a Organizației Națiunilor Unite.

Asigurarea viitorului luminos al patriei reprezintă obiectivul primordial al politicii externe a statului nostru. Congresul al III-lea al Partidului a definit cu claritate politica externă promovată de Partidul Muncitoresc Român și de Guvernul Republicii Populare Române, politică de fermă apărare a păcii.

La temelia politicii externe a statului nostru s-a aflat și se află prietenia și alianța indestructibilă cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări ale lagărului socialist. Coeziunea și unitatea lagărului socialist reprezintă cheazăia apărării păcii, garanția victoriei politicii de pace și securitate internațională.

(Din raportul prezentat de tovarășul Gheorghie Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale)

Ecouri puternice

A devenit lucru obișnuit pentru noi ca marile și importante hotărîri pe care le a partidul, să aibă deosebită calitate de a rezolva nu numai problema pe care au apăsător direct în vedere. Ecoul lor puternic se rășirînge în toate leuomenele, le influențează, le precizează anumite direcții. Un eveniment major, o acțiune importantă, lempezește o plenitudine de probleme, scoate în evidență o seamă întregă de lucruri de care, la prima impresie, pare a nu fi legat.

Ne-a impresionat profund caracterul strict științific și absolut real al modului în care, la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale, tovarășul Gheorghie Gheorghiu-Dej a analizat situația internațională, a tras concluziile privind politica externă a țării noastre și a exprimat în modul cel mai hotărît aspirațiile poporului nostru, dorința lui de pace.

Este clar pentru toată lumea că un asemenea document are o importanță deosebită pentru istoria unei țări. El spune astăzi omenirii, și o va spune la fel și peste zece ani, peste o sută de ani, peste o mie de ani, ce gîndesc, ce simt și ce năzuiesc cetățenii României democratice.

populare în anul 1960, după ce au creat în țara lor baza economică a socialismului.

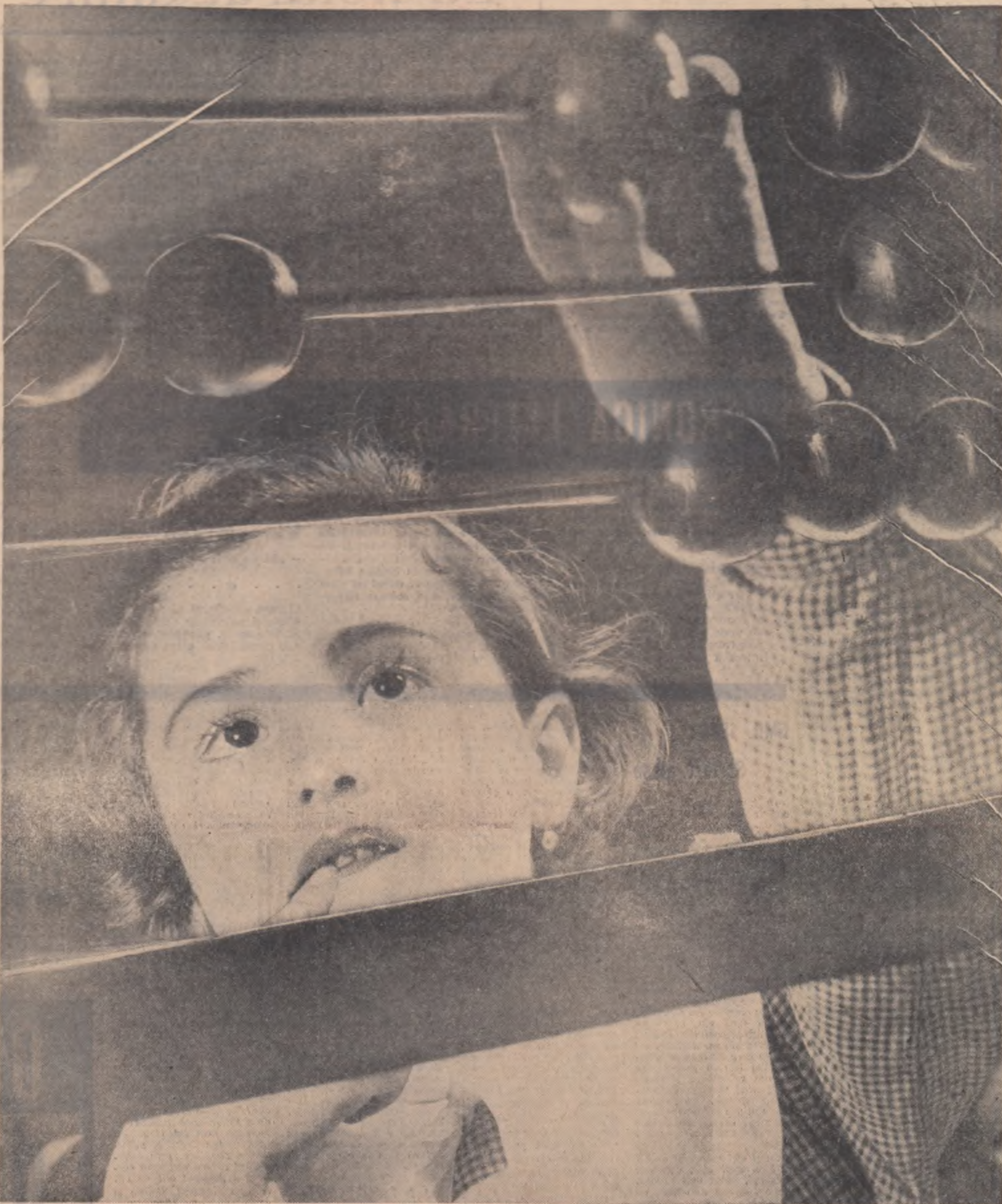
Cred că nici o urare mai frumoasă nu poate fi adresată unei literaturi, decît să consenmeze, cu aceeași limpezime și simț al realității, momentul istoric în care ne aflăm.

S-a dezbătut și se dezbate încă în presa literară problema actualității, a tematicii majore a epocii noastre. Iată exemplul cel mai grăitor al înțelegerii problemelor majore și esențiale ale epocii noastre. Raportul tovarășului Gheorghiu-Dej, cu toate că are în vedere obiective mult mai mari și mult mai importante, ne sugerează nouă, în afara îndatoririlor cetățenești ce ne revin nemijlocit, și modul comunist, major, de a extrage trăsăturile epocii pe care o trăim prin mijlocirea scrisului, a literaturii.

Sarcinile majore care stau în fața literaturii noastre realist-socialiste sint incompatibile cu o tratare superficială.

Ele nu pot face concesii platitudinii și cenușului, nici chiar cind se invocă anumite criterii tematiche. Cititorii ne cer o literatură care să oglindească problemele cele mai importante ale actualității și care să fie tratate, cu spirit de răspundere, la un înalt nivel artistic. Numai o astfel de literatură va veni să răspundă unor sarcini atât de importante ca cele pe care și le-a pus poporul nostru în lupta pentru consolidarea cuceririlor sale, vigilent față de uneltirile cercurilor agresive, hotărît a face să triumfe principiul coexistenței pașnice. Din asemenea documente, un tânăr scriitor trebuie să învețe a extrage esențialul, caracteristicul perioadei pe care o trăim. Și exemplul viu în fața ei stă politica partidului, care trage învățăturile cele mai juste și la măsurile cele mai necesare momentului istoric respectiv.

Corneliu Leu

Cuvîntul nostru

Poporul a ales delegații. Tovarășul Gheorghie Gheorghiu-Dej ca face să răsune de la tribuna celei de a XV-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. cuvîntul hotărît al poporului român.

Aparținînd mării familii a țărilor socialiste, în frunte cu cea mai neobștuită luptătoare pentru pace, Uniunea Sovietică, cuvîntul poporului nostru ca fi în unison cu aspirațiile de viitor ale popoarelor.

Revoluția și munca noastră, victoriile noastre pe tărîmul marilor construcții ne-au situat în lagărul păcii și socialismului, Zona ferită marilor speranțe ale omenirii. Zona care se rășirînge tot mai mult în cercuri largi concentrice, ca niște noi paralele și coordonate ale globului.

Ce vrem noi? Noi bînd pace... Nu eă fie însă cu bînt domnilor imperialiști, dar coînța popoarelor ca opri fantasmă și mult mizata cursă a înarmărilor.

Bătrîna mirtoagă a colonialismului nu mai ține la drumul istoriei... E pe ducă!

Numai anul acesta imperialismul a primit paisprezece locituri în continentul african.

Poate c-o să-și dea dulul chiar în „curtea domnică” a Americii.

Da, se pare domnilor strategii de la Pentagon, că sinistrul dumneavoastră jochei de la Bonn și de aiurea sint pe cale să rămîină șomeri... Și ei care sperau să devină și pensionari de pe urma serviciului bombelor curate.

Da, cursa înarmărilor va fi oprită!

Planurile dumneavoastră de-a acționa în eter prin satelitul spion sint „utopice”... Și acolo a tot zona păcii! Strelka și Belka pot da interviuri în acest sens unor anume corespondenți speciali de presă! Nu mai faceți cheltuieli inutile cu alți Powersi. Noi n-avem nimic de ascuns. Am acționat, acționăm și vom acționa deschis, pe față, cu toate construcțiile socialismului, cu toate construcțiile comunismului.

Planurile noastre sint simple și firești, ca însuși însemnul muncii noastre libere: Secera și Ciocanul. Sint mărețe și extraordinare, ca însuși perspectiva apropiatei călătorii a omului în cosmos. Și omul acesta este cetățean sovietic.

Și pentru că sîntem conșinși de superioritatea planurilor noastre, pentru că sîntem destul de puternici pentru a da riposta cuvenită agresorului, luptăm pentru pace.

De aceea am optat pentru coexistența pașnică între cele două sisteme. Și în locul cursei înarmărilor și a armelor atomice, vrem să propunem o cursă a muncii creatoare și a armelor păcii.

N-avem nevoie de dezarmare fără control. Nici de control fără dezarmare. Ci de control total în cadrul unei dezarmări generale și complete.

Primul prunc care s-a născut după aceea la Hiroshima, s-a născut orb.

De aceea coînța popoarelor va schimba uniforma de general, a maniacilor atomici, cu cămașa de forță.

Primul buchet nupțial pe care l-a purtat, după aceea, fata din Lidice, erau trandafiri înfloriți din răsăduri primite din toate grădinitele pămîntului, pentru cenusă încă fierbinte din Lidice.

Primul cuvînt rostit în limba polonă, după Auschwitz, a fost Nowa Huta.

Pentru viitorul omenirii, am semnat Manifestul păcii de la Moscova și Tratatul de pace de la Varșovia.

Pentru omenirea întreagă, Nikita Sergheevici Hrușciov a pus întrebarea de la Pittsburgh:

„N-a sosit oare timpul, domnilor, să fie aruncate în cuptoarele Martin, pentru a fi retopite, stocurile de arme nucleare?”

N-a sosit oare timpul ca tancurile să fie transformate în tractoare și tunurile în trelătoare?”

Dar cuvîntul hotărît nu eă mai aparține, domnilor, ci însuși popoarelor însetate de-o pace trinitică, în lumea întreagă!

Gica luteș

Victoria Ana Tăușan

CELOR DE O VIRSTĂ CU MINE

Nu-i ușor să vă cînt anii și visele — așa cum aș cînta noaptea cu muguri de stele, ori trecerea vîntului prin iarba abia răsărită — chiar dacă anii și visele voastre sint anii și visele mele.

E-atita frămînt în fiecare ceas de iubire, în fiecare fărîmă trecut din noi în tot ce clădim, și-atita gingășie în sărutarea dăruită adesea în pripă, că toate se cer într-un cînt în care să fim simpli și drepti și darnici, dar fără risipă în toate acestea...

De aceea eu viu la masa izbînzilor ceva mai tîrziu — abia cind se ridică mesenii și-nchină, abia după ce am gîsit cuvintele care să-ncape ca într-o albăie tot mai largă și tot mai înaltă, tineretea aceasta — revărsare de apă. Dar simt ca și el, ca și tine, bucuria paharelor aburite și pline...

Gica luteș

— Sineții oarecum datorită cititorilor cu unele explicații asupra romanului din care publicăm fragmentul de față.

— Da. E primul meu roman și se intitulase „FRONT FARA TRANȘEE”.

— Titlul ni se pare foarte interesant.

— Numai titlul?

— Rămâne să vedem despre ce tratează cartea.

— Romanul este inspirat din viața unui sat ardelenesc aflat în ajunul colectivizării totale. Aici s-a petrecut un fenomen curios. La început, când a luat ființă gospodăria, au existat și câteva familii mai instigate foarte interesate în înființarea „colectivului”. Prin diverse subterfugii, acești oameni au căutat să se sustragă pe cât posibil legal, de la obligațiile statutare ce le reveneau odată cu intrarea în gospodărie. De urma faptului că au devenit colectivizati ei trăgeau însă diferite foloase. În momentul colectivizării totale a satului, substratul tuturor mașinărilor începe să iasă la iveală. Lupta se dă între comunistii din sat, care au alături pe toți oamenii cinștii, și forțele vechiului reprezentate chiar prin președintele gospodăriei, Zolovie și ceilalți. „FRONT FARA TRANȘEE” vrea să sugereze, așadar, dramatismul luptei dintre nou și vechi în noile condiții.

— Intrezvedem o mulțime de probleme captivante ce vor stârni curiozitatea publicului cititor.

— Să sperăm. Ca orice autor mie mi se pare că am scris o carte bună.

— Ce alte proiecte literare mai aveți?

— Am predat Editurii Tineretului volumul de nuvele „Lubește ziua de mine”, și lucrez la o năvălă mai amplă.

— Pe când putem aștepta apariția în librării a romanului „Front fără tranșee”?

— Dacă Editura va fi ceva mai operativă, sper să fie în librării spre sfârșitul anului 1960.

vrem. Eu am făcut în armată și școala de șoferi și știu ce-i bine și ce-i rău. Du-te Sabina și adă sticla de vinars. Că de rugat să vie nu i-am rugat decât o vină nu nu simtem scirgiti cu Urcașești.

Sabina leși val virlei și după o vreme timp se întoarce cu o sticlă albă plină cu o licore verde, adunată cu un coccan de porumb. Seose cu dinții dopul dintr-o opintală.

— La Helungi semănat și mai bine că acolo-i umezela puțină. Da... da, acolo-i puțină.

— No, atunci faci cererile, mă Lăzăruc... Ha... ce zici?

— Ne-om înțelege, vom vedea.

Copiii spuseră toți în cor „bună seara” îndemnată de privirile aspre ale Sabinei și fără răsunet, multumit din cale afară de rindnița aspră dar așezată a Hireneștilor. Cind ajunse lângă poartă, sună vocea groasă a lui David maștrănuind-o pe Rafira.

— Da, tu de ce nu l-ai îndemnat să mănince, tu? Ești zgirică ha... Se vede că ești de-a agricultorii din ora de Urcașești. Că numa așa mănincă de sub unghii. Ce crede omu ha?... că n-avem ce-i da? Că Tofil a fost sărac dar a fost totdeauna om de omenie. Ha, că așa-i zic una...

— Tată, las-o pe mama în pace. De ce să crează că noi vrem să-l câmpărim cu mincare. De ce să crează?

— Bătrînus, gârșănuu, se auzi o voce de copil și limba de lemn pocii sec, de două ori.

Tofil plura, fără să mai asculte. Dierind încet un cinesc bătrînesc cu multe sușuri și eturi...

— Adică pintru asta ai vînt, numai așa vă inscrieți?

— Păi numă așa. Vorbise bătrînul Găbudeanu și ceilalți dăduseră din cap că așa e, că altfel nu poate fi.

Zolovie își aprinse o țigară, puful de citeva ori și începu să se plimbe prin cameră.

— Vasăzică așa, sineții colțoși, puneți condiții. Adică să intre aștia de care ai scris, cu tot pămîntul ori dacă nu să-i dăm afară ca pe niște necinștii. Vasăzică așa... Zolovie se duse la bătrînul Găbudeanu, îi măsură nasul cu un deget spre nedumerirea fraților, care nu știau ce putea să însemne asta și nitinduse apoi la arătător ca să vadă mizeria, zise:

— Lung nas aveți, lung și fără rașnie. Parțenie îl pușcăriu și dumnea lui să intre în colectivă. Da nu cu capu jos, aplecat, supus, cum s-ar cuveni, ci minștri, ocoși tare ocoși... la cărăți-vă de-aici. Auziți-ai? Pe unu să nu vă mai vad. Nu scoț cu din colectivă pe Culiță că așa vrei voi...

Lăzăruc și ceilalți se sculară, ca la comandă. Luară hirtilele din minile președintelui și numai după ce le împăturiră fără greș, fiecare pe a lui, intră în semn că ei au se sperie, că lor nu le e teamă.

— Băde Zolovie, nici noi nu

bătrînul își strinse cureaua la cioareci și să nu-i cadă.

— Cum la și doi, bade Găbudeanu? Întreabă Lică neprimpeadă.

— Zi la optzeci și doi, moale, intră în vorbă unul din Hirenești și ca să întărească spusese bătrînului completă: că în neamul nostru, bătrînii să tare pigam și harnici.

Lică rise, își închieie cosorul cu care tălase pină atunci nuțelele. El bășă în buzunar și punindu-i lui Lăzăruc mina pe unăr îl soue.

— Cererile le due cu la gospodărie. Avem adunare generală. Ea să hotărască. Ea îi legea noastră.

— Așa din nepoate. Așa zic și eu. Ea să ne primească, ca să ne dea afară, dacă nu vom fi pe plac. Te-am crezut un mucoc, mă Lică, da ești ocoș ca tăt-tân, dumnezeu să-l ierte, că și ăla tătă viața o nmbiat ca țacpa pe la judecări pintru direptate și trăgea dinți prin țiguri ca să aibă cu ce să-și plătească procesele... Și erau alle vremuri, grele vremuri nu ca astăzi.

— Atunci, Lăzăruc, tu vii și mine pe la mine. Iar dacă oi avea vreme oi veni eu. Duceți-vă liniștii și vedeți-vă de treabă și cind o fi adunare generală vă chemăm.

Hireneștii ieșiră cu bătrînul

eara, după venirea ciurzii, Tofil se duse la Hirenești. Hireneștii își aveau gospodăriile pe partea stingă a uliței principale. Cele zece case în care locuiau Hireneștii-fracii erau toate la fel, cu ramele de la ferestrele din față sculptate, cu stîrnajurile vopsite în galben iar deasupra, prinse pe un fir gros de sîrmă, atîrnau în jos ghivecele cu mușcată și cu limba soareci, dese, verzi, înălți ferestre care dădeau din tinzi spre ogrăzi de-abia se zăreau, asoune privirilor de bogăția de flori.

Gardurile de scindură, proaspăt vărute, se întindeau numai spre strădă, între curți nefind nici o îngrăditură. La zece gospodării erau doar două porți mari prin care intrau și ieșeau toți Hireneștii de la cel mai mic pină la cel mai vîrșnic. Prin spatele curților se întindea o potecă bătrînă ce lega toate ogrăzile „neamurilor”.

Scara, după întoarcerea de la muncă cîmpului, porținea de uliță de la Monument în sus, pină dincolo de cooperativă unde-și avea strînsura cel mai tînăr dintre Hirenești, Lăzăruc, era aproape noaptea. Gălăria se auzea în șnoie, pe cărămăna unde își dădeau infîlțire cel mai bine de cincizeci de copii, Ionu, Gheorghiu, Vasiliu, Elvire și Cătăline, toți Hireni, toți verii buni, toți pentru unu în bătaia cu străinii, unu pentru toți cind era de apărut numele cutăruia sau cutăreia, cineasta, sau de ascuns rușinea vreunua dintre ei.

Tofil îl găsi pe Lăzăruc și ai lui la masă, în bucătăria de vară, strîniși în jurul unei mălmăligi uriașe, tălată cu „aia” în pătrare aburinde, egale, de parcă cineva, înainte de a le dărăbuși, le cîntărise răbdător să nu nimerescă mai mult într-o bucată sau în cealaltă.

La o altă masă mai joasă, cu trei piciorașe, cel patru copii ai lui Lăzăruc mincun din același blid, mălmăligă cu lapte, evincioșii, grîjului, să nu cumva să bașe în gură unu mai mult decît altul.

Tofil zise „sara bună” și fără să aștepte ca gazda să-l dea un scaun trase o lăviță lângă ușa, se așeză pe ea, urmărind atent cum se uitau Hireneștii cel mari, deopotrivă cu cel mic, unu la altul, neștinut de ce-o fi venit el, Tofil, și minămîndu-se din cale afară de ce-er fi avind toți copiii în creștet urme de lapte și de mălmăligă.

— Nu prea sineții bucurăși de ospății, zise Tofil către Lăzăruc și ca să-și întrebulețese mințile la ceva începu să deustram un fir de la hauna de postav nouă, făcută în primăvara accea din lină căpățîlă de la colectivă.

— Ba simtem, cum să nu fim. Poftim la masă dacă și-al adus de-acasă, zise Găbudeanu care avea uncoi obiceiul să vorbească în versuri.

Crezind că îi făcuse pe plac nepotului, bătrînul rise arăzîndu-și singurul dinte de calce: rea cremeni.

— Ce te bagi, gură spartă, molăi vorbele nevasta lui Găbudeanu, o bătrînă mscăiă, zbricită, care din lipsă de dinți avea bărbia adăscă înaintea și buzele infundate între maxilare.

— Ni mă, că nu mai poate omu’ sugni că baba și pornește-a drăcul, hi, hi, hi, rise Găbudeanu iar satisfăcut, dar cind văzu fruntea increșțită a nepotului, înghiți grăbit la mălmăligă.

Lingă bătrîn, tăcuți, de o parte și de alta a mesei, seose David, fiul lui Găbudeanu și Rafira, nevastă-sa, iar

Hirenești

lingă soareci, urmărind fiecare mișcare a celor mai vîrșnici, săritoare, mai mult în picioare decit pe scaun; după apă, brînză, castraveți, iute ca o sfirează, minca mai mult ciugulind, Sabina, nevasta lui Lăzăruc.

— Tată, smereai unu dintre copiii lui Lăzăruc, Remus mi-a furat din brînză.

Fără o vorbă, David soase din lapte lingura de lemn, o bătu de marginea blidului ca s-o scurgă și lovi pe copil cu dosul bombaș în creștet, fără să-l spună nici un cuvînt. Pe dată se făcu liniște, și cei patru copii își văzură mai departe de ale gurii, liniștii, împacăți de judecata mută dar aspră.

— Mimă, da’ Lenuța mă lovește pe sub masă cu piciorul. Iar se auzi lingura bătută de farfuriu și sunetul sec al lemnului în creștetul copilului piericos, plîngăreț.

Ceilalți, bătrînii, ca și cum urechile lor nu auzeau nimic, își vedeau mai departe de mincare, străduindu-se fiecare în felul lui să nu strice tihna și liniștea celorlalți.

— Ai vînt pintru gospodărie să intrăm noi în frăție? Păi dacă ne rogi.

— Taci, moșule, tună Lăzăruc, luagîndu-și buzele și ștergîndu-și laptele care-l cursese într-un firisor subțire, alb-albăstru pe bărbie în jos.

Bătrînul înghiți iar în sec, morfolind între gingii ultimele cuvinte și lingura bătută de blid pocii din nou în capul unui copil care, curios, uitase de mincare și se uită la mușafir cu gura căscată.

— Noi nu rugăm pe nimeni, bade Găbudeanu, slavă domnului, noi simtem avuți. Nu cerem, nu ne umilim. Cine se înscrie de bună voie se-inscrie. Cine nu, nu, să n-avem supărăre. Am vînt că, după mine, Lăzăruc are dreptate. Cu Culiță-Aron și cu alții. Fecelii ce răie și în dimetii la Zolovie. Nu vrea, bine. Avem partid. Avem adunare generală. Că fiecare intră pentru binele lui. Că la noi, știți, bucate ca la noi rar...

— Fain în zică, parcă-i cu lipă.

— Taci moșule... Auziți-i? Taci ori nu?

— Ni mă, că tac, că mi-am pus licăi.

Lăzăruc se întoarce spre Tofil, după ce își făcu o cruce largă. Tuși de citeva ori, își trece degetele unui mîni între degetele celeilalte, privi citva timp la incleștarea accea de oase și carne de mărimea unui baros, rămase mulțumit și zise:

— Nicăi noi nu ne milogim, bade Tofil. Că doar oameni simtem și de ce să ne milogim. Zici că să țopim cu cererile? Da’ Zolovie o să zică, da’ vai de Partenie aș uita? Apoi noi de neamuri nu ne năruim, că o la dos că nu-s la dăm, cu toate că știți că noi cu Partenie nu ne-am avut bine. Că el s-o-năvușiți și uim lui de la noi ca și de la străinii. Ba mai mult, la moara de jînă la fel. Și pe la noi, dumneaștii știți bade Tofil, că nu dădea, zicea că îi pute a baligă, e și domn. Eu știu cum și mai bine, bade Tofil, să fi individual ori colectivist. Pe mine de îmbrobodii și lămurit nu trăbă să mă îmbrobodească și să mă lămurască nimeni. Da’ noi Hireneștii să ne băgăm slugă la Milia și ceilalți nu

Cinci din cel zece flăcăi Hirenești cu Lăzăruc în frunte și cu bătrînul Găbudeanu alături se opriră în fața camerei unde Zolovie avea uncoi obiceiul să pună la punct treburile gospodăriei și unde se țineau o dată pe lună ședințele de partid. Verbeau în șoaptă. Fiecare avea în mîna cîte o coală de hirtie împăturită în patru, galbunie pe alocuri din pricina sudorii palmelor. Bătu în ușa Lăzăruc și cind auzi dinăuntru vocea de bas a președintelui deschise și intră urmat de ceilalți.

Zolovie era așezat la o masă, fuma și răstoala un dosar cu planul însămințării din primăvara accea.

— Bine te-am găsit că de-ai am vînt, spuse bătrînul Găbudeanu, ștergîndu-și nasul și cind văzu că Lăzăruc dă din cap în semn de aprobare își mai șterse o dată nasul neseacă, ca un izvor.

Zolovie se ridică de pe scaun, arătă noilor veniți o bancă și, după ce li văzu așezăși, pe toți, înclecă un colț al mesei și se uită pe rînd, la fiecare, minunindu-se cît de puștin semănau frații aștia pe dinafară unul cu altul.

— Ce-l, moș Găbudeanu, nu-ți mai priește să-ți ștergi nasul acasă, ai vînt aici?

— Am vînt, fătu-men, că poate de-acum înainte asta o fi și casa me, dacă-oi vrea...

Lăzăruc îl ghionti pe bătrîn cu cotel și Găbudeanu tăcu ducîndu-și donă degete la nas.

— Apă, bade Zolovie, noi am vînt cu cererile cum a zis Tofil și cum a fost și vrerea noastră și de ne-om înțelege om intra că de gospodări ne știe tăt satul. Noi cu milniile goale nu venim la propoștea alta, noi vinim cu propoștea noastră, da...

Lăzăruc strinse cererile din minile celorlalți, le despături cu grijă, întinse hirtilele pe genunchi ca să nu aibă daugi și i le dădu apoi lui Zolovie. Cu bună știință i le dădu lui

ne milogim la dumneașta. Este o adunare generală. Eu am fost în armată și știu... Dumneașta poți să suzi da adunarea generală hotărăște. Și nu ne da pe noi afară, că asta nu-i casa dumneașta. Eu știu ce știe partidă, că eu cinesc gazele, nu te dumneașta. Noi merem la partid la Lică, acasă, și dacă și ei zice că dumneașta atunci nu mai știe ce să cred. Noi dragoste cu de-așalia nu facem, nu te teme. Hăideți, Pavle, Ioane, Gheorghie, Vasile și dumneașta moșule. Si la noi să nu te răstăie. Că dacă tral fi președinte ei un sarecine cu un rînș cu care ar putea senșie și ei și țirivă că n-ar avea nimic împotriva să rîmînă fără pociumbul ăla negru care numai îl rînceașie de sus.

Lică îl pușe să-și deschidă gura, cercetă dintește cu două degete, trase cu ochiul către frații cu ni tacă și soase dintește fără ca bătrînii să mai aibă timp să țipe.

— No, nu așa, că doare, mama lui de soare, cu cleytele.

— Da pintru ce să aduc cleytele, moșule?

— Să-l scoți.

— Păi uite-l... și Lică îl întinse dintește, rînd.

bn frumete și cind trecură de colț, Lică, prin cimitir, se îndreptă spre sediul gospodăriei colective.

Îl găsi pe Zolovie la aceeași masă, cu fruntea în mîini, cercetînd același dosar cu planul de cultură.

Zolovie, în loc să răspundă la salut se sculă și ocoldînd privirile secretarului, cu mișcările la buzunarele și pantalonișter pricioși se plimbă de la un capăt al încăperii la celălalt. Simțea că e de ajuns să-și incercase privirile cu ale lui Lică, ca acesta să-l arunce în abraz vorbe pe care le macnise pesemne vreme îndelungată în el.

— Hai, mă, de ce taci? Zi că nu-i politic cum am procedat.

Zolovie întinse bine, Lică se îngălbemi și pentru o clipă se simți descumpănit, dar numai pentru o clipă.

— Mă Zolovie, eu știu că vrei să mă superi. Așa-i rinza în timp. Da n-o să mă superi niciodată într-asta ca să-mi astupă gura. Eu îți spun aștia, că te-al purtai cu Hireneștii cum se purta vechilul lui Monteoru. Numai ăla nu ținea șansa de nimic. Cum poți tu de unul singur să iei hotăriri pe care nu le poate lua decit adunarea generală?

Zolovie rise.

— Atîta doar că ăla era vechilul lui Monteoru, iar eu al colectiv. Vezi, una-i cerul și alta pămîntul.

— Faci pe deșteptul și le trîntești ca Ieremia cu oiștea, mă Zolovie. Am vrut de mult să-ți spun.

Zolovie își scoase mințile

și-și fi răbdat vorbele. Da așa, cătăm să ne însemn pumnii în jebe, da de uitat noi Hireneștii nu uitașim.

Ieșiră pe rînd fără grabă, jos la poartă se apriră, se uitară unul la altul, se cererată din ochi să vadă dacă ei, Hireneștii, s-au tînut dirși și cind văzu că nici unul n-are de spus nimic, Lăzăruc își dresse glasul și zise:

— Să mergem la Lică El fi secretar de partid. El trăbă să știe cum să facem.

O luară tăcuți în jos, pe uliță, ocoldră Monumentul, tre-

Zolovie în așa fel, ca președintele să fie nevoit să se aplece de spate, să-și întindă mîna ca să le poată lua.

— Ați văzu și voi că-i bine în colectivă, mîndrilar nu acu unde v-ați lăsat mîndria?

— Mindria nu ne-am lăsat-o nicăieri, ci noi ale noastre nu le uităm, le luăm cu noi pe unde merem, vorbe unu dintru frați domol, așezat, cu bună cuvînță în glas.

Zolovie luă o cerere și se apucă să citească. Cind se uită iar la Hireneștii fața îi era galbenă și mustașa îi tremura

SERGIU SIMBU

Contemporanul... Vă recomandăm să acți...

Contemporanul... Vă recomandăm să acți...

Contemporanul... Vă recomandăm să acți...

Că strîngi puternic mîna pe lopați... Cu tinerii ce oia pe pînțar...

G. Drăgănescu

...ȘI ZILELE ALBE AU VENIT

Pămîntule, bătrînule, acru cu răsunete...

Pămîntule, bătrînule, acru cu răsunete...

Pămîntule, bătrînule, acru cu răsunete...

Ligia Tomșa

NU ȘTII

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Cînd treci tu nu știu... Că mîna zău mai plînu...

Dorel Stănescu

ÎNTOARCERE

Voi veni în fiecare an, Cu marile plozi ale toamnei...

Și-n fiecare noapte de smolă, În densu-mi nebună...

Sub cerul vădărit de stele, Îți voi depăna...

CÎNTEC NEGRU

Na mai disting nici o culoare; O umbră, ca un glas metalic...

Designul acum er și fost nimerit un cîntec de dragoste...

Ar fi fost nimerit să auzi flautul gîndului mes...

Cum dărnii unui prieten un zîmbet ce-ți aduce fîldeși și arome-n dar...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

Și huna-i o tobdă în care ura noastră și-a trimis pumnii să bată, să bată...

PLOAIE

Ștefan Raicu

Amnarul unui nor izbește bolta Și fulgerul se-abate pe un plop...

M-am dezbrăcat în grabă de cămașă, Sandalele din față mi le-am scos...

Se-astern din înălțimi mărgăritare Pe-nînderile holder de smarald...

Aș vrea să fie ploaia născută, Să-i vorbă mîsurul limpede merru...

Apoi e-un pumn de bombe pîrșuite Mai tute ca un gînd să zbor în aer...

Și-nora din nor cu-niregul să în lașcă Să-și calce griul spicele fierbînt...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

Dac-or ajunge giandurile mele Inscrite într-o carte pin-lă vot...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

...O, dragi țărâni din satul din cîmpie, De cita ploii prin săi c-și bucură...

PORTUL COPILĂRIEI MELE

Se topește soarele în port... Arcuși hamalii sub povară...

Cară saci hamalii, saci cu griu. Sacii-s gri, sudoarea curge riu...

Se topește soarele în port... Arcuși hamalii sub povară...

Așteptînd un semn pentru-a zăriri Împărărea-n mare într-o zi...

AMURG

Împărăția stufului e-n flăcări, Împărăția apelor e-n sînge...

Corabia amurgului le-mbarcă Sub uriașe pinze violete...

SEARĂ PE GHIOL

E seară. Luna cade din văzduh În ghiol pîrînd că seceră la stuh...

Pe-al apei ochi o lotcă se strecoară Și-n ea Matvei îmi pare un pirat...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

AMIAZĂ ÎN STEPĂ

E soarele la calea jumătate... Sub bolta-ninsă a acestei zile...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Un sat în fundul stepei pare oază. Prinving spre el în muță nemîșcare...

Desen de D. GREBU

asta cînd privește grafic de la In- trare. Acum își dădu seama că era...

Adriana Lișman PE MĂGURA CODLEI...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

...E noapte și-n tăcerea solitară Se-aud pînă de inimă de tractor...

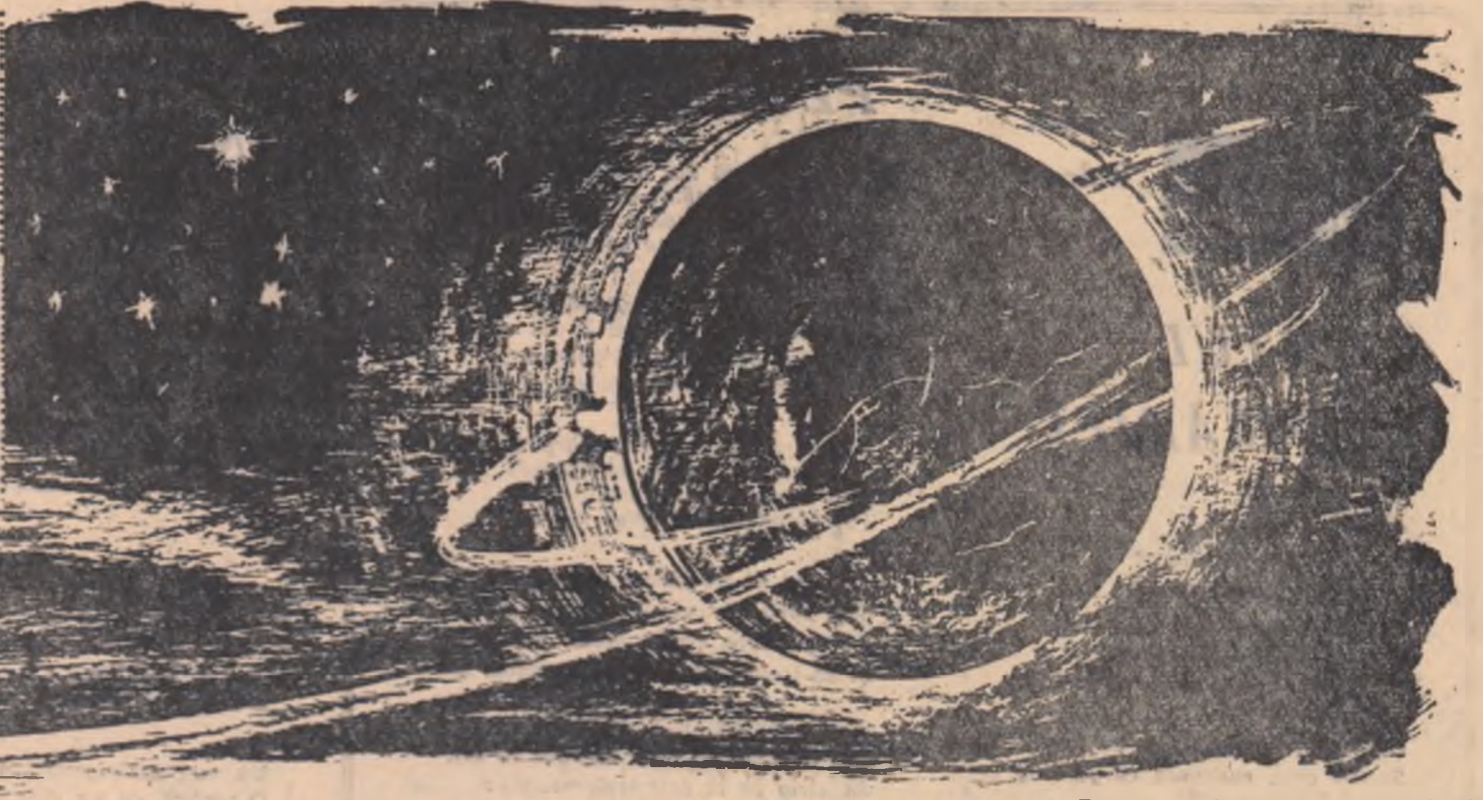
Prof. GHEORGHE I. RADULESCU - București.

Prof. GHEORGHE I. RADULESCU - București.

Prof. GHEORGHE I. RADULESCU - București.

Prof. GHEORGHE I. RADULESCU - București

Ultima astronava

Desene de COSTIN GEORGESCU

Din dimineața aceea, astronautii veniți din îndepărtata planetă a patra au fost furati de o melniște apăsată. Tot mai mulți dintre ei dispăreau seara. Lucrul înaltă din ce în ce mai greu. Ei erau în chis în astronava, pe toți cei ce vizitau așezarea de peste munte, dar nu se putea lipsi de el. Combustibilul trebuia să fie gata cât mai curând...

Nici Es însă nu bănuia adevărul până în clipa când Ad a venit în fața lui.

— Es, eu nu vreau să dispar, ca alții. Eu îți spun. Am să mă duc și eu astă seară, dincolo de munte. Femeia care a venit atunci prima dată, mai știu eu, mă așteaptă. I-am mingăiat puțin. Este mai moale decât vestimintele noastre de raze. Și de alții, iată...

A scos o îmbrăcămintă lungă, aspră, de plantă și și-a pus-o pe umeri.

— Mă voi duce la ea cu îmbrăcămintea lor. Nu vreau să ne socoțească altfel decât oameni. Ei încă nu pot înțelege nimic din razele și aparatele noastre. Nu vreau să ne creadă ființe supranaturale.

Ad nu pleca. Mai avem puțin și vom avea și restul de combustibil. Ce vești face cu aceste femei când vom pleca? Lăsați-le!

— Le vom lăsa cu noi, Es. În astronava este loc destul.

— Și cum ne vor judeca cei de pe Noua?

— Dar cum ne vor judeca dacă le lăsam aici, pe femeile noastre? Și a plecat.

Es se născuse pe o astronava ce se întorcea dintr-una din multele călătorii întreprinse pentru aflarea unei noi planete pe care să se mute oamenii planetei a patra. Acolo își începuse studiile pe care le terminase pe o altă astronava ce construia o stație intermediară în cosmos. Planeta-mamă n-o cunoscuse decât din cărți, iar când o vizitase, era de mult pustie. Aspiramele și disciplina vieții din astronava îl învățase cu precizie și sobrietate.

Devenise în mod firesc astronaut. Unul dintre cei mai buni conducători de nave din generația lui, așa cum un insular învăța să înnoie din copilărie, fără să-și dea seama de ea. Cînd i s-a încredințat conducerea ultimei astronave, Es a rămas pe satelitul artificial cu sentimentul unui scurt popas între două zboruri. A simțit solul sub picioare, a respirat aer liber, a se scufunda în apa unui riu, erau pentru el clișeele de care se lipsea fără nici un efort. Nu le înțelegea. Se simțea bine numai în cabina de comandă a astronavei și în jurul drumului până la Noua era pentru el viața însăși. Cînd se gîndea la viitor își spunea că odată ajuns la marea familie trebuia să se pregătească pentru o nouă călătorie. Poate că între timp cei de pe Noua au ajuns să elaboreze principii și tehnica zborurilor intergalactice. O, să depășești limitele galaxiei, să te avinți dincolo, în infinit...

Ce putea însemna pentru Es planeta albastră? Un fulgur pierdut în cîmpul sistemului solar. Ce i-ar fi putut reține aici? Oamenii aceștia aflați abia în epoca primei liniști? Ar fi trebuit un efort urmas, ar fi trebuit ca oamenii planetei a patra să se fi mutat toți aici, pentru ca acești oameni înapoi să poată scăpa de evoluția îngrozitoare de înceată a istoriei. Și ar fi fost oare cu putință? De ce nu? Pe planeta lor nu se întimplase oare cu milenii în urmă, atunci cînd societatea de azi, a tuturor, abia începuse să se infiripe, ca părți ale populației rămase în urmă să treacă fulgerător către noua societate? Dar la o asemenea întâlnire a epocilor pe planete diferite, nu se gîndise încă nici Es, nici altcineva, poate doar vreun savant sau poet tulburat de paradox. Să ridici omenirea unei planete, de pe treapta primei liniști, direct pe culmea civilizației? Nu, Es nu credea că s-ar putea să de altfel n-avea nici un rost să-și bată capul cu astfel de probleme. Pentru el totul era limpede: femeile acestea nu trebuiau să intre în astronava, n-aveau ce căuta pe Noua. Nici n-ar fi putut rezista. Cum s-ar putea integra ele în via-

MIHU DRAGOMIR

ta lor complicată și alit de bine organizată? Ad și Lor vor înțelege, până la urma...

Cînd Es le-a spus că ar vrea să meargă și el în așezarea oamenilor de peste munte, Ad și Lor au zîmbit.

— Știam că se va întimpla așa... S-au urcat, toți trei, într-un microplan și în lumina roșcată a amurgului au coborât lîngă mica așezare. Nu locuiau acolo mai mult de două sute de oameni, în locuințe scunde, din trunchiuri de copaci, așezate una lîngă alta. În semicerc, lîngă un riu curat de munte. Între colibe se întindeau liane uscate, de care atîneau pești ce se uscau la soare și fructele ciudate, cu aglomerări de boabe aurii, din care scoteau tulpinurile lîngă roștăie. Pe riu se odihneau câteva trunchiuri de copaci, scobite. Es zîmbi văzîndu-le.

— E cam lung drumul de la așezarea lemne pe apă pînă la astronava noastră. Noi putem înțelege, dar oamenii aceștia?

Oamenii, însă, nu erau de fel înspăimîntați. Se apropiară de astronauți cu țipete de bucurie, inconjurîndu-i. În centrul așezării era un mic altar de piatră, pe care fumegau rășini parfumate.

I-au așezat pe cei trei astronauți lîngă altar, iar bătrînul pe care-l văzuseră din prima zi a înfîlîrii lor, începu să vorbească. Vorbea rar și înginat. Bărbații s-au așezat și ei, în jurul astronauților, apoi femeile au venit cu mari fol de lotus, pe care era peste uscat la soare sau fript la foc. Vaselă cu lichidul roșietic răspîndeau o aromă dulce. Apoi femeile au venit în mijloc și au început să danseze. Era un dans lent, mișcînd, în unele din cîntec înginat. Părul galben al femeilor strălucea ca a-rama, în ultimele raze ale soarelui. Cînd s-a lăsat întinerul și femeile au aprins ramuri îmbibate cu rășină, Es a declanșat reflectorul. Nimeni nu s-a speriat. Bătrînul s-a înclinat în fața lui, apoi a vorbit rar cu brațele ridicate către cer.

— Ce spune?

— Mulțumesc, cerului că ne-a trimis pe noi, fiii soarelui, să le aducem lumină și noaptea. — I-a răspuns Lor.

— Nu cred, deci, fiii soarelui? — Nici n-ar putea să creadă altceva. Es, de ce nu înțelegeți? Cu timpul însă vor înțelege mai mult.

Cîteva cîini mari se învîrteau, mirînd, nu departe de foc. Es a îndreptat lîns-razele spre ei și a declanșat — și cîinii, urînd jînglic, au căzut morți, unul câte unul. Cîntecul și vorbele au încetat, ca laete de vînt, oamenii s-au privit mirați, apoi au făcut cu fețele la pămînt.

— Ce faci, Es, a strigat A4, smulgîndu-i din mîna lîns-razele. De ce îi sperii?

— Spuneai că nu se sperie de noi.

— Dar nu le-am făcut nici un rău pînă acum. De ce s-ar fi speriat?

— Vreau să-i obișnuiesc cu viața noastră...

Oamenii, fîrîndu-se, dispăuseră între arborii de lîngă riu. Nu rămăseseră decât o femeie care se lipse strîns de Lor, plîngînd.

— Aștia sînt oamenii pe care voi vreți să-i luați pe Noua? Poate le luați și lîntrele astea scorbite...

— Și pe planeta noastră au fost asemenea oameni. Din ei am lăsat noi.

— Nu șo poate face un salt peste douăzeci de mii de evoluții, Ad, răspunde Es încrunțat.

— Dar n-am încercat încă nimic! De ce ai făcut asta, Es?

— Vreau să vă dați seama că între noi și ei este mai mult decât distanța dintre două planete. Să mergem.

— Duceți-vă voi și trimiteți pe

cineva cu microplanul să mă ia. Spune Lor. Trebuie s-o liniștesc.

Es îl privi în ochi, disprețuitor, apoi se îndreptă spre microplan.

Depart, pe riu, lîntrele alunecau, grăbite să se piardă în noaptea.

— Prieten, spuse Es, consultîndu-l pe Lor, trebuie să hotărîm: cît timp vom mai lucra pentru rezervele de combustibil și unde vom marca trecerea noastră pe această planetă.

— Mai trebuie să hotărîm ceva, Es, spuse cel mai tânăr dintre astronauți, medicul expediției.

— Spune!

— Ce vom face cu femeile pe care le vom lua cu noi pe astronava?

— Nu știam că ești și tu grăbit să-ți faci o familie...

— Nici nu sînt. Es, eu îmi voi face o familie în lumea noastră, pe Noua. Dar trebuie să știu cum să-mi organizez lucrul pe astronava. Nu eram pregătit de loc nu trebuia să fim pregătiți pentru nașteri. Și nici nu cunoaștem prea bine organismul oamenilor de aici. Trebuie să mă pregătesc din timp.

— Bine, pregătește-te, spuse Es, după cîteva clipe de tăcere. Și acum, să hotărîm ce mai avem de făcut...

Obicelul era ca fiecare astronava care poposea pentru prima dată pe o nouă planetă să marcheze evenimentul printr-o coloană înaltă de oțel galactic, pe care trecera oricîi se îndreptau spre vîntul sau pînă la mîna fel de urme. Numai cîntretele galactice puteau elinți coloana, dar astronauții o ridicau pe sol ferm după minuțioase prospectări geologice. Coordonatele amplasării coloanei erau notate cu grijă, în cît pe planeta mamă — acum pe Noua — se afla o hartă a galaxiei, cu nenumărate puncte însemnînd coloanele pe urde trecătoare, mărca o clipă, oamenii planetei a patra. Dar chiar dacă faptul nu era cu putință, coordonatele caracteristice erau notate cu grijă, pe hărți, pentru cei care ar mai fi venit cîndva pe planetă.

Es alesese locul dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

— Este așezarea locului dincolo de o mare întindere de apă și, după cîteva zile, coloana se înălța, albastru, vestind apropierea plecării. Ea urma să răzînd marilor tăcut dar grăitor al trecerii oamenilor de pe planeta a patra.

nu ai controlat combustibilul. Nu se poate să fii gata de zbor.

— Cine vrea să vină. Cel ce mi-au spus că vor rămîne aici, ca tine, Lor, să rămîna. Pe astronava și pe Noua n-avem nevoie de locuitorii ai planetei albastre. Mai aveți timp pînă se pune în mișcare marele motor. După aceea, plecam.

Unul dintre astronauți s-a apropiat:

— Ed vlu cu voi, Es. Nu pot rămîne aici.

Es a făcut un semn către astronava apoi a întins mîna către cel ce se hotărîse să vină cu el. În pinza de raze s-a deschis un culoar și astronauții a pășit repede, ca și cînd i-ar fi fost frică să nu se răzgîndească, a fugit către scara și a intrat în astronava fără să se uite înapoi.

Nu mai rămăsese decît patru, Ad, Inapoi!

S-au auzit primele vibrații ale marelui motor. Lor asculta o clipă, apoi strigă:

— Es, motoarele nu funcționează cum trebuie. Nu puteți pleca!

— Nu, Lor, nu așa îmi poți schimba hotărîrea. Mai aveți doar cîteva clipe. Veniți?

Cel patru astronauți rămași dincolo de pinza de raze se privira, ca pentru prima oară. Nu crezuseră, pînă atunci că Es voia într-adevăr să plece fără ei, că vor fi condamnati să rămîna aici, pe planeta albastră. Unul dintre ei făcu un paș înainte.

— Nu, îl oprî Lor, nu te duce. Es nu mai este stăpîn pe el. Nu auzi motoarele?

— Lăsa-mă, se zmiuc astronauțul și porni în goana.

Era însă, prea tîrziu. Es închisese porțile, scara se ridicase, astronava trepida ușor, ca un animal în somn.

Lor îl strîns de braț pe Ad. Pe fața lui se aşternuse o spalmă nemărginită.

— Îți spun că Es nu mai poate răspunde de el. Merg către o cistăstroie sigură. Sa fugim!

Alergă spre munte, urcînd de oarecămător care nu înțelegeau nimic, decît că unii dintre fiii soarelui vor rămîne printre ei.

Astronava a mai trepidat cîteva timp, apoi a țîșnit în aer de lansare și corpurile ei au început să se ridice ușor, ca un balon, și zbură deasupra muntelui, cînd drumul sirenelor, cu cele trei note ale cîntecului plecării. Astronauții ce voise să plece în ultima clipă, s-a auzit! cu fața la pămînt, plîngînd ca un copil.

Ad și Lor priveau cum se pierde în zare astronava. Știau că o vor mai vedea o dată, cînd se va întoarce din orbită obligatorie, apoi va dispărea în nemărginitele spații cosmice, plecînd spre Noua, spre marea familie.

Cînd astronava a revenit, a rămas o clipă în aer, deasupra muntelui unde fusese cariera.

— Fugii! — a strigat Lor. Flacăra este prea puternică!

S-a auzit un țîșnit prelung, ca un plîns, apoi o buhurărie a despicat liniștea muntelui. Astronava a țîșnit vertical, apoi s-a albit, ca vopsită brusc de-o mină nevăzută, și s-a destrămat într-o pulbere argintie. O flăcără galbenă s-a desfacut pe cer, sprînjînd de un imens arbore de fum. Colibele așezării părăsise sau topt, ca de ceară, un vînt fierbînt și șulător purtînd cenuși, a întînecat ziua. Ultima astronava a planetei a patra plecase.

Lor și-a acoperit fața cu mîinile, rezemîndu-se de perețele roșii ai peșterii. Locuitorii planetei albastre începuseră să cînte, murmurat. Cîntau despre plecarea fiilor soarelui și despre cei ce rămăseseră cu ei.

— Și acum? întrebă Lor.

— Deocamdată trebuie să plecăm cît mai departe de aici, spuse Ad. Apoi...

Noaptea, sub stelele tremurătoare, porniri în căutarea unui nou sălaş. Deasupra, pe cerul neapăsător, clepa roșietic planeta a patra, pe care ei n-o vor mai vedea altele niciodată. Pentru ei, Noua era aici, pe planeta albastră, unde nu mai rămăseseră din semnele puterii lor decît coloana de oțel galactic, departe, dincolo de apa cea mare, și rampa de aterizare, mută în mărgea ei bolovănoasă. Fiii planetei a patra se conțeau pe planeta albastră.

Ion CRÎNGULEANU

Marele cîntec de dragoste

— Casa ta era la cîmpul Aiba și singur.

Dincolo de tîmbarul cîntului. Dimineața țeseai în prag să cuprîși Cîmpul și soarele-n brațe.

Murmurai îndelung un cîntec de dragoste Pentru tot ce visai și doreai, Mai ales pentru ce visai.

Casa ta albă se umplea de lumină Ca un om în care inima țîndă Cînta și visa;

Și dimineața era bucurășă De cîntecul tău crescut peste noapte...

— Uneori, ai fi vrut să te ții liniștit Sub amurgul rășii în cîmpul; Ai fi vrut să ascuți, tremurînd, Marele cîntec de dragoste...

— Într-o zi ai pornit singur, Cu umeri goi, cu pașii tăcuți, Cu palme ușoare, cu inima caldă, Căutînd înțelesul cîntecului; Drumul era uneori cu păduri, Uneori poleit cu argint...

— Într-o zi ai pornit singur, Cu inima mea, cu brațele mele Flămînd de soare, Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Într-o zi ai pornit singur, Cu inima mea, cu brațele mele Flămînd de soare, Insetat de tine și stele Și fugeam lîngă ține...

— Te auzeam cum respiri... Nu doream să te-ntrec Și nici să rămîn mai în urmă, — Nu doream decît să mă vezi, Nu doream decît să te văd.

Amurgul ne lăsa cu păduri înaltele, Cu larba cîmpului crud și mare, Cu drumuri de piatră albă sub zăre.

— Să trecem ușor prin ferburii și crengi, Cîmpul și cerul tare al serii Vin să ne-mbete.

— Aici e ora popasului crud; Oproși-te. Cerul de stele e ud; Sînt obosită, mi-s umerii grei...

Tremură apele sub amurg, Orela dragostei curg... Tremură larba sub stele, — Tu ești în brațele mele. Căd stele pe dungi de izvor; Lîngă noi, crește larba de dor! Noaptea urcă în lună păduri; Sărutul ne tremură pe umeri și guri...

— Eu stau la marginea cîmpului Lîngă brazele și grîne. Casa e singur, visătoare și albă Așteptînd să mă vadă cu tine, — I-am promis că-mă să vin cu tine odată. Fiecare colț e împodobit cu ceva: Ghîțara și cărțile sînt lîngă apus, Masa și scaunul lîngă amiază, Ceasul bătrîn, pe gînduri dus, Grăbește mereu și visează; Îmi place sărutul primelor raze Să mă găsească dormind sau cîntînd; Dar mă zbucium cînd noaptea, în gem Bat ploile albastre și reci; Stropii îmi par schije flămînde și grele, — Vrei să-ți vorbesc despre ele?

— Uite, pictorul și brajul mi-au fost Bătute de-o ploaie de fier, în pruncie. Mama ațeră cu mine prin schije Obosită de spaimă. Cerul bocca flămînd și torid; Nu toate săruturile ploii ucid! Dar mă zbucium cînd noaptea, în gem Bat ploile albastre și reci Și-nvăț să urăsc mai puternic.

— Am trecut prin copilărie Stîngace, fîpînd; Totul durea lîngă mine, În mine... Dacă ar fi să-ți povestesc tînd pe tînd Toate durerile lumii, Ai înțelege blestemul războiului... Mama îmi spunea că-i ploate Care îndoale Umanitatea-pămînt; De-aceia mă zbucium cînd noaptea, în gem,

Bat ploile albastre și reci; Și-nvăț să urăsc mai puternic, Să cînt...

— Ne facem un vis din oameni și drumuri, — Putem visa liniștii. Umanitatea veghează Și iubirile cresc, — Ai grijă, deci, Să nu înceapă iarăși Ploile reci, Grîndina ploii de fier.

— Eu vin cu umerii arși de vînturi și soare, Vin de pe cîmpuri înmiresmate de ierbi. Acolo am lăsat oamenii Discuind cu grabă pămîntul, Despletind la răzătoare, Și-am venit, să-mi dai hrană — cuvîntul. Am venit să respir minuțioasă răcoare A palmelor tale.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragostea ce mi-o porți atît de curată... Primăvara, atară, Spală de iarnă cîmpia sărată, Spală de iarnă Și toarnă Bucurii în iubiri și pahare.

— Ți-am prins numele de criplă cîntului Pentru dragost

DIMINEAȚA UNUI ȘANTIER

de H. Rohan

În adâncul existenței fiecărui obiect stă oțelul. Unele sînt oțeluri însuși în ipostaze aproape infinite. Altele — și cele mai multe — sînt în a căror structură sau compoziție nu vom găsi nici o urmă de oțel, obiecte ce ne fac plăcere să le privim, să le mințim, ce ne dau sentimentul de învingători ai naturii și desăvîrșesc neîntrerupt condițiile de viață, s-au atins de oțel într-un fel sau altul. În istoria noastră, oțelul a fost prezent pe treapta întâi. În istoria altora, pe treapta a doua, a cincea, a zecea, sau pe toate treptele. În nici unul dintre obiecte, dacă le-am desprinde de formele intermediare, oțelul nu va fi găsit prea departe. Dacă ne-am închipui obiectele în perspectiva arheologică și am face „săpături” în gurile crochetelelor de lape și chimene, de pildă, am descoperi, în diferitele trepte ale formării lui, oțelul. Malaxorul care a frîmțat ineluctabil, cuțitul care l-a tăiat, injectorul care a încins cuprul, explică frumos procesul tehnologic.

Pe ce punem mîna simțim undeva oțelul, ca o undă ușoară, secretă.

Mă umple de iubire nesfîrșită pentru semenii mei bărbatul care adoarme în tren cu capul în nișă, în timp ce trenul goneste și peisajul de afară astern pe chipul celui adormit luminii și umbre blînde.

Legănarea îmbietoare la somn, ușoară și maternă, dintr-un compartiment de tren, ar lipsi gama noastră de reacții omenești, fără certitudinea și încrederea de oțel, a osilor, arcurilor, rulmenților.

Fluturarea unei suvițe de păr blond la geamul compartimentului vecin ne face s-o comparăm cu un suris, ne face să iubim această lume care porcede din iubirea bărbatului și a femeii și să ne gândim filozoficește la existență, pentru că mintea ne e liberă de grija călătoriei cu o viteză de 70 de kilometri pe oră. Stăm pe oțel.

Oțel = viteză. Dacă nu ne gândim la asta cînd vibram în fața frumuseții, este pentru că o axiomă nu ne mai preocupă, iar lipsa de preocupare dă mai multă plinitudine plăcerii estetice. Nu ne putem oare gândi la funcția eliberatoare a oțelului?

Eliberarea de muncile grele, care consumă timp, automatizarea, se întemeiază pe electricitate și electronică, dar are ca premiză fundamentală oțelul. Marx spune că fără timp liber nu se poate concepe însușirea culturii de către masele muncitoare.

Mai mult oțel va însemna mai mult timp liber. Acea zi de lucru mai scurtă, prevăzută de Directiile Congresului al III-lea al partidului Lui Homer și Tolstoi, lui Beethoven și Van Gogh, li se vor dărui miliarde de ore din marea bancă a timpului liber blindată în oțel.

tractor. Vîntul, răcorind frunțile, pleoapele, stimulează romantismul de al cărui har nu e lipsit nimeni, vîntul parcă e o mișcare a timpului. Materializat astfel, vine spre noi și ceea ce „va fi” se prefacă în ESTE. Imaginea noi construcții nu se înalță din pîmînt, ci vine dinsepe orizont, întîi mică, apoi din ce în ce mai mare, ca un transatlantic ce se apropie de țară.

Fiecare își închipuie forma materială a ceea ce va fi în felul lui, dar fiecare are sentimentul admirabil al concretului. Aici, pe acest pîmînt, pe această suprafață, aici, în acest loc pe care eu îl văd, unde acum sare broasca a ceea ce în iarbă și unde ploaia a fîrănușuri sărutîndu-și adîncii, aici va fi!

Totul este vibrant, pentru că după ce locul va fi acoperit de construcții, de mașini și utilaje, magazine și blocuri de locuit, șosele și garaje, gări și instalații portuare, cluburi și cinematografe, stadioane și restaurante, aceste amănunte — o broască în iarbă, o erozune a pîmîntului, vîntul cu mirosul vegetal al culturilor și umezeala apelor, culoarea cerului, cascade mici de chirpici, — vor constitui un mic tezaur de amintiri simple care te va îndreptăți să spui: — Eu știu cum era aici la începutul lumii.

Sau, cu vorbe mai puțin pretențioase: — Eu știu cum era aici azi dimineață. Ceea ce este azi un sat, va fi probabil peste cîțiva ani unul din cartierele muncitorești ale Combinatului Siderurgic, unul din cartierele orașului Galați. Iar lacul, legat printr-un canal de Siretul ce va deveni navigabil, va avea, prin Dunăre, legătura cu marea. Combinatul va fi alimentat și va trimite produse sale pe căile apelor. Va deveni un port al minereurilor și al oțelului.

Lacul acesta, sau cel de alături — aceasta o vor hotărî specialiștii. Oriicare dintre ele ar fi, aceste ape, în care se odinesc acum doar norii albi de vară, vor fi populate de imagini întoarse ale elevatoarelor, peste care se vor suprapune siluetele vaselor ce vor ancora în radă, siluetele oamenilor și, peste toate, stator-

zant, iar în sat viața își urmează cursul obișnuit, femeile mulg dimineața vacile și se întorc pe la 12 cu gârnițele goale, umplînd vagoanele tramvaiului 2 de lărmă și zgomet de tînichie.

Încă nu e nimic, s-ar spune, decît acest drum ce se desfășoară în cîmp din șoseaua spre București, drum desfundat de roțile căruțelor și autocamionelor. La capătul lui, o poartă de fier și dincolo de ea, un grup de clădiri ce seamănă a cazarmă veche. Intr-adevăr e o fostă cazarmă.

În curtea imensă un fel de parc în față, liniște pastorală. Clădirile au fost spoite de curînd. Luceesc de albea. La intrarea indicată de portar, o femeie spală treptele de ciment. Sîntem în sediul viitorului șantier al Combinatului. Ce era acum zece ani la Bicaz? O căsută de munte cu etaj, tencuită pe dinăuntru, pe afară gudronată și două barăci pentru muncitori. Căsuța a fost primul sediu al șantierului mării hidrocentrale unde acum citva timp s-au tras porțile stăvilului în fața Bistriței și s-a semnat astfel certificatul de naștere al mării Moldovei. Peste zece ani ne vom aminti la fel de acest prim sediu al conducerii șantierului Centrului Siderurgic de la Galați. Se va semna atunci certificatul de naștere al Capitalei Oțelului, Galați. Acum pașii noștri răsună sonor într-un hol pustiu. Tabele clasfici-

rile sînt goale, chiar și acces- ura în care am intrat, iar singura usă în dosul căreia se află un om reprezentînd ceea ce în limbajul diurn se numește, cu o splendidad certitudine anticipativă, „Combinatul Siderurgic”, este cea pe care o deschidem acum.

De ce toate acestea sînt tulburătoare? Apropo nu-ți vine a crede că marea construcție — care va avea o importanță istorică — începe astfel: cu o cameră aproape goală cu un birou în sertarele căruia nu se află încă nici o hîrtie, cu o mașină de scris la care încă nu se scrie, trasă într-o par- țea pentru a lăsa liber privirilor pe bărbatul tînăr, puțin ironic, surprinzător de bun cunoscător al locurilor și al primelor probleme locale, deși e bucureștean get beat și venit la Galați abia de citeva zile. Secretul dispă- reare mai tîrziu, cînd din mersul mașinii cu care defilem prin fața terenului de amplasare a Combinatului, ne arată deodată o căsută în primul sat de lîngă perimetrul actual al orașului Galați: — Aici am locuit eu anul trecut cînd s-au făcut primele foraje de sondare.

După ce în mica odăiță discutaserăm despre dimensiunile gigantice ale Combinatului după ce-l încercaserăm în perspectiva istoriei, politici, economice, consecințelor sociale, iar aici, pe drum, totul căpătase ceva de fabulos și smulse exclamații pline de admirație, acest amănunt omeneșc: — Aici am locuit eu cînd s-au făcut primele foraje”, ne readuce la geneza fabulosului socialist: la oamenii oarecari, de id și de culo, care făuriseră istoria.

Centrul siderurgic de la Galați — obiectiv principal pe viitorul 10 ani al programului de perspectivă — schițează Raportul Comitetului Central la Congresul profilului istoriei, — va avea un rol de cea mai mare importanță în dezvoltarea tuturor ramurilor economice la nivelul cerut de sarcinile desăvîrșirii construcției socialiste.”

Și cu exprimarea unei poftede de locuitori îndepărtați de zonele apelor: — Cred că la dumneavoastră voi putea minca pește proaspăt, o scurmbie de Dunăre, un ghiveci cu crap, sau o saramură?

Da, așa începe istoria: cu buna dispoziție dimineața, în fața forezei, a omului care a mincat pe săturate o saramură de ciortănaș de Dunăre, bătută zdravăn cu mă-măligă.

Iar peste un an, oamenii întrebă în fața porții fostei cazarmă:

— Aici este Combinatul Siderurgic?

Și portarul, pedant, precizează sec, dezamăgindu-l puțin pe solicitanții, care spun „Combinatul Siderurgic” cu o mindrie sonoră, pentru a se ști că ei nu sînt dintre aceia care vin la orice șantier:

— Aici e Filiala IPROMET Galați!

Portarul, care nu știe încă bine cum îl cheamă pe inginer: Ciupăr, Cioporea? Abia acum citeva zile s-au cunoscut. Peste puțină vreme va preciza cu aceeași pedanterie, vreunui solicitant care n-a reținut bine numele:

— Cipere! Nu Ciupăr! Intrarea C, pe dreapta! Aceasta e o secundă pe care dăm-o primei ore a organizării șantierului. O opresc și o păstrez pentru generațiile viitoare. Nu e cine știe ce, dar e o secundă din viața celor ce pornesc la drumul greu și glorios al edificării capitalei oțelului. Nici inginerul Cipere nu e cea mai importantă figură a noului construcții, dar face parte dintre aceștia, e dintre pionierii care au întîmpinat dimineața șantierului.

Cît despre portar, e strășnic: nu-l emoționează mulțimile care se adună zilnic acolo unde încă aparent nu e nimic, dacă a fi ceva înseamnă neapărat barăci, excavatoare și macarale turn. Faptul că Filiala IPROMET nu se reduce deocamdată decît la directorul ei, tovarășul inginer Pavoni, inginerul Dinu Cipere și o femeie geolog, — la citeva autoforeze cu servanții lor și la citiva soferi. Ba nu, și la încă ceva: un GAZ mic, gri, nou, despre care localii vor vorbi blocuri, din Galați spun: „Asta-i GAZ-ul Combinatului”. Gaz-ul staționează de obicei între fîntinile arteziane din cartierul central al noilor blocuri. Cei trei primii protagoniști ai siderurgiei au primit locuințe la etajul patru al blocului 10, de unde se vede foarte bine Dunărea. Dar despre asta, mai tîrziu.

Dimineața șantierului se simte în toate. Autoforezele se zgîlție undeva pe cîmp în soarele fierbinte, burghiile scot probe pentru analiza terenului, iar aici, în biroul abia spoit, gol și curat, inginerul electrotehnic Dinu Cipere asudă la întocmirea noului blocuri, din Galați spun: „Asta-i GAZ-ul Combinatului”. Gaz-ul staționează de obicei între fîntinile arteziane din cartierul central al noilor blocuri. Cei trei primii protagoniști ai siderurgiei au primit locuințe la etajul patru al blocului 10, de unde se vede foarte bine Dunărea. Dar despre asta, mai tîrziu.

Dimineața șantierului se simte în toate. Autoforezele se zgîlție undeva pe cîmp în soarele fierbinte, burghiile scot probe pentru analiza terenului, iar aici, în biroul abia spoit, gol și curat, inginerul electrotehnic Dinu Cipere asudă la întocmirea noului blocuri, din Galați spun: „Asta-i GAZ-ul Combinatului”. Gaz-ul staționează de obicei între fîntinile arteziane din cartierul central al noilor blocuri. Cei trei primii protagoniști ai siderurgiei au primit locuințe la etajul patru al blocului 10, de unde se vede foarte bine Dunărea. Dar despre asta, mai tîrziu.

Aici e frumos de construit

Acum cînd încă nu e nimic, sigur că o discuție despre ceea ce va fi se poate duce mai pe îndelete. Fișele mai pot sta. Nu e nici o grabă. Ingerul Cipere își omoară timpul în așteptarea știrilor de la autoforeze. Pare să fie pregătit pentru a răspunde reporterilor, deoarece începe cu o curvitate de ghid:

— Proiectanții romîni n-au mai construit pînă acum un combinat siderurgic de la început pînă la sfîrșit. La Hunedoara am trebuit să găsim soluții într-un cadru dat, ne-a trebuit suferențe, am căutat maximum de randament pentru fiecare metru pătrat, țînînd seama de existența orașului. Aici e frumos de construit. Ai cîmp liber, nici măcar pomi. Specialiștii vor

Desene de ALEXANDRA RĂDULESCU

să vină aici pentru frumusețea construcției.

Prin frumusețe, inginerul înțelege marile dimensiuni și complexitatea combinatului, cu toate instalațiile anexe. Cînd tovarășul Ionescu, responsabil cultural al Comitetului Orașesc de partid, de al cărui binevoitor sprijin m-am bucurat, scoate din buzunar broșura conținînd Raportul Comitetului Central la Congresul al III-lea, deschide să la pagină unde este descris Combinatul de la Galați, și citește datele cu privire la laminoare: 3,3 milioane tone total anual semifabricate, 3 milioane tone tablă și profile

— Ingerul Cipere exclamă: — Le și văd întinse pe un kilometru! (laminoarele n.n.) — „Pentru construirea și a-

provizionarea combinatului în timpul necesar dezvoltării bazei proprii de minereu, citește mai departe tovarășul Ionescu, Uniunea Sovietică acordă sprijin țării noastre prin transmiterea de documentație tehnică pentru organizațiile romine care vor proiecta combinatul.”

— Tocmai că trebuie să și șosească specialiștii, precizează inginerul Cipere cu însușietate.

Și discutăm mai departe de furnalele de 1.700 metri cubi, față de cele de 700 de la Hunedoara, bineînțeles că vine vorba și de Magnitogorsk și de experiența acumulată de sovietici. Proiectanții noștri nu vor fi singuri în marea încercare care-i așteaptă. Tot ceea ce este mai modern, mai perfecționat în tehnica obji-

Nu știți dumneavoastră unde e Combinatul de oțel?

Omul din Turcoaia n-a știut de existența omului din Piața Frecăței care a venit acum citeva zile la Galați cu o jumătate de piine neagră, fierbinte, strînsă sub cot și cu două scrumbii albastre aninate de-o afoară, gata să frigă scrumbiile la un foc de crengi, să-și ia masa de dimineață pe cîmp, să-și pună halna pe iarbă și să se apuce de construirea Combinatului Siderurgic de la Galați.

Nici omul din Piața Frecăței n-a știut de existența omului din Turcoaia, venit cu o ladă lăcătușă să se instaleze într-o baracă de șantier cu tot dichisul gospodăresc și de a doua zi să se apuce și el de construirea Combinatului Siderurgic de la Galați.

Dacă ei amîndoi, ca dobrogeni ce se aflau, n-au știut unul de altul, cu atât mai puțin puteau să știe de existența echipei de dulgheri și zidari de la Bacău, moldoveni get-beget, venită cu scule și haine de lucru să se apuce și ea de construirea Combinatului Siderurgic de la Galați. Ce să mai zicem de moldovenii! De unde puteau ei să știe de scrișorile venite pe adresa „Șantierul Centrului Siderurgic de la Galați”, de la oțelii care au mai lucrat și pe alte șantiere?

Combinatul Siderurgic Galați nu este deocamdată decît o denumire, dar o denumire care a și început să acționeze asupra destinului multor oameni. Nu deramba se adună rîlnie la poarta fostei cazarmă o mulțime de oameni care doresc să-și aducă contribuția la făurirea Combinatului.

Și nu degeaba domină tinerii și oamenii mai în vîrstă, acum la prima oră a dimineții șantierului. Filiala are nevoie de desenatori tehnici. 400 de desenatori de pregătire medie vor lucra, sub conducerea unui mare număr de specialiștii de înaltă calificare, detaliale proiectelor întocmite pe baza documentației sovietice de către organizațiile romine de proiectare. De unde să dea orașul Galați 400 de desenatori tehnici? De ce gălățeni? Pentru că nu este economic să plătești „detasare” unor cadre de pregătire medie de la București. Și pentru că orașul Galați, unul din orașele-victime ale fascismului (a fost distrus premeditat și sistematic de către hitleristi în retragere), deși de nerecunoscut prin noile sale străzi și cartiere de blocuri de locuit, nu poate asigura în citeva săptămîni locuințe pentru 400 de oameni veniți din alte locuri.

De aceea, la ora 7 a dimineții Șantierului Combinatului Siderurgic, se deschide la Galați o școală de desen tehnic cu 400 de studenți. Vîrstă admisă: 18—28 de ani. Pregătire minimală: examenul de maturitate. Organele locale au de lucru cu alcătuirea listelor de candidați.

— Aceste date concrete te fac să treci brusc în febrilitatea începutului propriu-zis. Oamenii sînt la poartă. După cereri. Cineva alcătuiește liste. Se cer explicații sub soarele de iulie. Se dau explicații sub soarele de iulie, la capătul unui drum tăiat în cîmpul acoperit cu iarbă grasă, fierbinte.

Mame și tați cu pîrul alb vin să-și înscrie copiii care și-au luat diploma de maturitate. Cel în cauză, „copiii”, nu se pot prezenta personal, fiind la practica de vară în producție.

Un bătrîn vîol, căruia însoțitorul meu, tovarășul Ionescu, îi spune familiar: „Dumitrescule”, a venit pentru ginerele său, gîlățean de origine, tehnician la laminorul de la Roman.

— Desenator proiectant la laminoare! precizează el cu bucurie și mindrie sigură, încredințat că inginerul Cipere îl va lua în brațe și va spune: „Al nostru e!”

În loc de asta, inginerul îl privește bănuitor:

— Ne trebuie desenatori specialiști la proiectarea de laminoare, dar nu-l putem lua de la Roman.

— Își dă demisia și vine aici! găsește la luțea soluția entuziastul Dumitrescu, uitîndu-se fericit la toți.

— Dar Cipere îl „răcește” număidecît:

— Noi nu-l putem încuraja să-și dea demisia, Are și Romanul nevoie de desenatori. Tăcere stînjînită la tovarășul Dumitrescu.

„E drept ce spune Cipere”, aprobă cu o mișcare a umerilor însoțitorul meu, tovarășul Ionescu. „Ce e drept, e drept! Nu-l putem lua de la Roman!”

— Dar Cipere adaugă, privindu-i fin pe toți:

— Mai știu și de aici, de la Întreprinderea Regională de Proiectări, pe unii care vor să-și dea demisia și să vină la noi. Ei, sigur că la noi e mai frumos, se arată el înflegător. Iar noi dacă o să găsim un desenator tehnic plimbîndu-se pe stradă, sigur că o să-l luăm, dar noi nu-l încurajăm să se plimbe pe stradă.

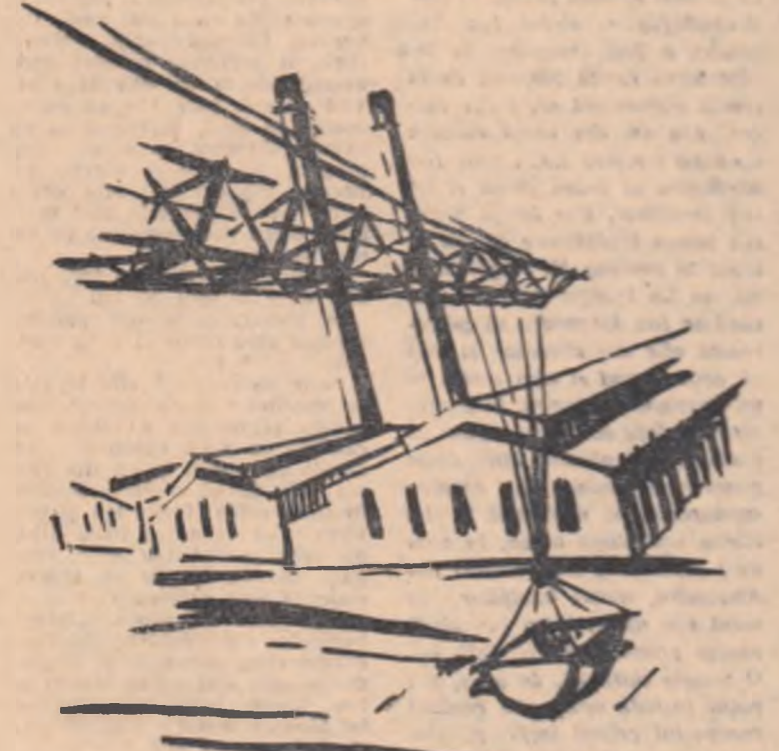
— Ce v-am spus eu? Îmi soștește la ureche. Aici e frumos de construit. Specialiștii vin pentru frumusețea construcției.

După amiază am văzut Dunărea din apartamentul inginerului Cipere. De pe terasa blocului vecin am văzut Galați în reconstrucție. Ceea ce în limbajul constructorilor se cheamă „peurile” (adică blocurile „P”), sînt încă în stadiul de roșu. Dar de jur împrejur, pînă la litera „P”, celelalte blocuri sînt gata. Ceea ce vezi amîntește puțin de Piața Palatului Republicii, răsărită în citeva luni la București. Dar de pe aceeași terasă vezi și Galați care nu există încă. Galați în a căror populație de la 100.000 de locuitori va crește la circa 200.000. Căci, îmi explica cineva, 40.000 vor fi muncitorii propriu-zisi. Nu trebuie să scotim mîcar o nevastă și cite un copil de fiecare? Sînt 120.000. Zic 100.000 cu modestie.

Iar primul secretar al Comitetului Orașesc de partid spune:

— Cred că vom izbuzi să construim întîi blocuri confortabile, vom crea condiții de viață întîi și după aceea, pe măsură ce vom realiza aceasta, vom aduce și oamenii.

De pe aceeași terasă am văzut fuim viitoarelor furnale și chiar o scînteie de la un convertizor Siemens-Martin, rătăcindu-se în văzduh.

Mai mult oțel, mai multe crochete cu lape și chimene, mai multă umbră sub un milion de copaci în pădure, ce vor fi lăsați să crească spre mărirea avuției colective.

În adâncul de aluminiu al sputnicilor, se află oțelul. Fără socialism, n-ar fi existat sputnici pămîntului. Dacă ne închipuim socialismul ca o grădină suspendată, în sensul de simbol al primei trepte spre fericirea umană — și avem toate motivele să ni-l imaginăm astfel — atunci unul din pilonii pe care se sprijină poate fi considerat Magnitogorsk: 6 milioane tone oțel anual. Ca mărime a producției anuale, primul din lume.

Combinatul Siderurgic de la Galați va fi al treilea.

Exclamație în fața unui deal

Da, de fiecare dată dimineața unui mare șantier începe astfel: un cîmp, un loc între munți, pe malul unei ape, la care se uită oamenii gîndind, sau spunînd cu voce tare:

— Aici va fi!

De obicei, fiind locuri deschise, bate puțin vînt, chiar pe o zi liniștită, vîntul aduce în nări mirosul vegetal al culturilor, umezeala apelor, mirosul îngrășămintelor, al animalelor ce pase, al lucranei răscolite mirosul motorinei de

nice, siluetele furnalelor și cosurile gazogenelor, forjelor, vetrelor de încălzire ale laminoarelor. Reșița și Hunedoara la un loc, pe acest deal, și încă vreo citeva oțelării mai mici lîngă ele!

Trenul va merge probabil pe-acolo și pe-acolo. Se pune problema, într-una din variante, dacă gara Galați... Acum, la marginea unui deal în lacul, sub soarele toald de iulie, citiva cai stau, cu apa pînă la burți și se lasă frecăți de niște băietani, cu șomoaige de paie, sfîrînd de plăcere, în timp ce de pe boturile ude, printre mustățile rare, se scurge apa, formînd cercuri, cercuri. Pe luciul ce-luialt plutesc, fără să lase nici o undă în urma lor, citeva rațe neștrîse.

Se va face o mare economie de muncă, de bani și timp, deoarece — în costul oțelului — minuirea minereului, a fontei de afinare, transportul pe vase, încărcarea în trenuri, descărcarea din trenuri, atîrnă greu.

Din magazinele vaselor, minereul va trece direc în holcaustul de instalații și utilaje al topitorilor.

— Canalul va trece probabil pe-acolo. Dincolo de pădurea aceea e Siretul. Acum se vede. Uitați-și apa între sălcii.

Să fii aici, cînd undeva pe cîmp primele foreze „pipăie” la peste cincizeci de metri fundamentul viitorului gi-

Florența ALBU

Moment

Tovarășul meu e trudit. Ne duce un col, în pas legănă, peste seară. E o lînghe mare, cît globul pămîntesc, cît visul.

Vecinul meu a fost în vrac zece sate. A clădit liniștea — cu minile lui, a vorbit oamenilor cum trebuie să fie sămînța griului, și-a semănat griu, alături de ei, le-a dat cartea-n mîna, i-a-nvățat cum să citească bucheo și cum s-o-nțeleagă, — a fost furtună și-a zăgăzuit torențele, a fost intenic și-a dot foc apelor, să lumineze.

Au răsîrît grinele de fum și lumină, și oamenii cu învăt să se iscălească, să citească, să gîndească s-au strîns apele-n mîci

și cuțitele, altădată insetate de singe, de mult taie piine la masă. Și-i o pace mare, cît globul și se clatină-amurgul în seacă și maci. Tovarășul meu e trudit. Și-a plecat fruntea pe umărul omului care mină caii și doarme.

Ion ACSAN

Amintire din copilărie

Stau sapele-aruncate în cîmpul de porumb. Cei ce le minuiră, sub car, dorm somn de plumb. Alunecă doar umbra pe țetele-negrite și sapă-n vis, greoaie, atîtea miini trudite, mișcînd în ritm mecanic imaginare sape: bilet al obsesiei, cu scorbările pleoape. Ne întocmim ocaz cu luna jumătate și gînduri răzvrătite sub frunțile plecate: „Săpăm o vară-ntreaga porumbul pentru domni; săpăm porumbul nostru doar cînd dormim, în somn!”

Mihai NEGULESCU

Miraj dunărean

Barcazul vechi rămîne sub treștiile lungi; Alunecă bitanii pe boltă insuzipă... Te-ai înălța, cu-un tremur de stufuri, să-i cîmji — Să ții pe boltă lumina de seară, ce palpită.

Și-ai arci pe fluviu un drum imaginat Bătut în șmalț de stele, ușor ca o egretă! Și țîm spre țîm, în seara de-aur, s-ar duce iar Cum trec alene zorii spre zielele de cretă.

Ci iată, deodată, cum bate luna-n val, Un briu ușor de umbră învalăie barcazul; Și parc-auri, deasupra, vagoane-n ritm egal, Frenetice marea de fier, de la Palazu...

...Din port, sau de pe fluviul ce unduie tîhnit, Tresar tîrziu, departe, mînușchiri de țigăno... Și, sub mirajul serii de-acum, pornești grabit. Parcă te-ar cere schimbul de noapte, la furnale.

ÎNCEPUT DE DRUM

Am dori ca rindurile noastre să ajungă la voi înainte de a păși pragul școlii în noul an școlar.

Cu această sinceră ură a noastră adăugăm și acest dar, pentru voi: pagina elevului. O pagină în care, număr de număr, voi, cei care așteptați sintetice pe băncile școlii...

Proape trei decenii și restul fiilor tristeți și al îndignării. Vreo trei sute de elevi din cartierul Pantelimon se văd la începutul unui an școlar în imposibilitatea de a lua drumul școlii.

...Era tot într-un septembrie, acum 28 de ani, dar nu

Pageina elevului

Sint, de atunci, vreo 28 de toamnă Era tot în septembrie și o chemare tragică, venind dintr-unul din nenumăratele cartiere năpăstuite ale Bucureștilor, mă îndemna să pun mîna pe condei.

Bună dimineața, școlari!

...Era tot într-un septembrie, acum 28 de ani, dar nu

unor politicieni care pe acum scânteie prin punere de deget și vor să-și innobileze casa prin zugrăvirea de biblioteci pe pereți.

Școlarii, căsățele spre școlari, ca niște mesageri nu ai toamnei, ci ai primăverilor.

„Liceu — cimitir Al tineretii mele — Pedații profesori Și examene grele... Și azi mănfiori Liceu, — cimitir Al tineretii mele!”

„Dar au trecut de atunci aproape trei decenii, și șalsprezece ani de la Eliberarea țării.

Cărțile via ele spre școlari, ca niște mesageri nu ai toamnei, ci ai primăverilor.

Porțile școlilor sînt brate larg deschise. Tabla na este un singur ecran negru, care ascunde nălucă. Cataloge se deschid; alimen n-a rămas pe dinafară.

Viitorul nostru începe a saltul luminii. — Bună dimineața!

ÎL CUNOAȘTEȚI PE COLEGUL VOSTRU PEAGU ANTON?

— Ce școală ai terminat înaintea Peagu?

— Școala profesională. În 1938. După absolvire m-am înscris imediat în învățămîntul mediu.

— Și probabil, vrei să urmezi mai departe.

— Da. Vreau să mă înscriu la Filozofie.

— Te înseamnă în acest o siguranță cu care vorbește despre planurile tale viitoare, ca și cum s-ar referi la realități prezente.

— Am obținut numai note de 8, 9 și 10.

— Școala profesională. În 1938. După absolvire m-am înscris imediat în învățămîntul mediu.

— Și probabil, vrei să urmezi mai departe.

— Da. Vreau să mă înscriu la Filozofie.

— Te înseamnă în acest o siguranță cu care vorbește despre planurile tale viitoare, ca și cum s-ar referi la realități prezente.

— Altmănuși. Nu-i dispus să-și arate lucrările nedifinitivate. (Am să încerc ceva mai nou și dacă lese bine va trimite la LUCEAFARUL). În problemele de istoria literaturii romine discută la nivelul unui student din ultimul an.

— Altmănuși. Nu-i dispus să-și arate lucrările nedifinitivate. (Am să încerc ceva mai nou și dacă lese bine va trimite la LUCEAFARUL).

— Altmănuși. Nu-i dispus să-și arate lucrările nedifinitivate. (Am să încerc ceva mai nou și dacă lese bine va trimite la LUCEAFARUL).

— Altmănuși. Nu-i dispus să-și arate lucrările nedifinitivate. (Am să încerc ceva mai nou și dacă lese bine va trimite la LUCEAFARUL).

SCRITORII CĂTRE ELEVII LA DESCHIDEREA ȘCOLILOR

La 15 septembrie, cind se deschid școlile, la meridiana noastră ne găsim sub cerul cel mai clement al anului.

Urez elevilor să-și ducă la școală activitatea în așa fel încît învățătura ce și-o însușesc de la doșalii lor să slujească la pregătirea lor deplină.

La 15 septembrie, cind se deschid școlile, la meridiana noastră ne găsim sub cerul cel mai clement al anului.

Urez elevilor să-și ducă la școală activitatea în așa fel încît învățătura ce și-o însușesc de la doșalii lor să slujească la pregătirea lor deplină.

Mesteșugul cititului

Cel dinți știi ce poate și din tinărul cititor de literatură este jereșă de rezumate în de fragmente.

Nu uita că opera literară este o formă de cunoaștere și de educație, dar nu o desprinde nici o căpă de specific artistic fără de care opera nu există.

— Bine știi faci unele însemnări în timpul lecturii — fie pe margine, fie într-un caiet special.

— Bine știi faci unele însemnări în timpul lecturii — fie pe margine, fie într-un caiet special.

CĂTRE ELEVII CARE INTRĂ ÎN NOUL AN ȘCOLAR

Sint printră voi, desigur, și poezi! E legea anilor primăvăratici... Văndemna la rîndul meu: Cîntăți, băieți!

Sint printră voi, desigur, și poezi! E legea anilor primăvăratici... Văndemna la rîndul meu: Cîntăți, băieți!

Debutul meu

În fiecare an, ca și pe la jumătatea lui decembrie, vitrinele „Librării și Papetăriei „Gheorghe Vasilescu” din Cîmpulungului meu au... și schimbul complet înfăptșurarea.

În fiecare an, ca și pe la jumătatea lui decembrie, vitrinele „Librării și Papetăriei „Gheorghe Vasilescu” din Cîmpulungului meu au... și schimbul complet înfăptșurarea.

Ca mator al atitor începuturi de an școlar, din vreme cînd acest eveniment turbura liniștea multor părinți ce nu puteau plăți taxele și cărțile școlare.

O AMINTIRE

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

Byron, poet englez (1788-1824), referindu-se la istoria imperiului otoman, semnala opera lui Dumitrie Cantemir drept sursă de informare cea mai demnă de încredere.

CONF. UNIV. G. C. NICOLESCU

BIOBIBLIOGRAFIE CEZAR PETRESCU

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

UMOR

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

Născut în Coplaștea limă Cotoari, la 1/4 dec. 1892. Fiul lui Dimitrie P. Petrescu-Joia, profesor la școala de agricultură din Roman.

N. LEON (1862-1931)

„Am admirat știința, fiziologia și arta germană, dar am avut întotdeauna un profund dispreț pentru militarismul german și organizația prusacă“.

(N. Leon)

Doctorele Leon a fost unul din renumele mondiale ale țării noastre, unul dintre întemeietorii învățământului parazitologic al noi, și poate cel mai înflăcărat propagandist al doctrinei evoluționiste și al filozofiei moniste a maestrului său Haeckel.

Figura culturală dintr-acele mai populare ale Iașului de-acum o jumătate de secol, el a evocat cu dăruire, în mișcătoarele sale „Amintiri“, orașul carturesc de care este legată întreaga sa activitate științifică și didactică.

Leon s-a născut la Botoșani în ziua de 15-28 aprilie 1862. Tatăl său, Iorgu Leon, era proprietar rural în județul Botoșani, mama sa, Zoe Șendrea, se trăgea dintr-o familie bucovineană.

După doi ani, desfășurându-se căsătoria cu Iorgu Leon, Zoe Șendrea cu fiul său și cu o fetiță care a murit curând după aceea, s-a mutat în satul Băiceni, la mătușa sa, Dafina Șendrea.

Copilul, înconjurat de afecțiunea mamei sale, a trăit acolo în mijlocul unei naturi pline de farmec și de poezie, până la vârsta de cinci-șase ani. Leon nu va uita toată viața zilele copilăriei petrecute la Băiceni, însă își va aminti, de asemenea, atmosfera superstițioasă și religioasă întrefinută de babele de la curtea Dafinei Șendrea. El va combate mai târziu cu ultima energie alit prin via grai și prin scris superstițiile și influența lor nefastă.

„Până astăzi — declară el în „Amintiri“ — n-am păstrat din creștinismul copilăriei decât ce se poate practica fără credință în supranatural“.

După puțin timp, mama sa, căsătorindu-se cu Vasile Antipa, se mută în Botoșani unde acesita practica avocatură. Însă, după doi ani, Antipa muri, lăsând o văduvă cu încă un copil, Grigore. Este Grigore Antipa, fondatorul de mai târziu al Muzeului de la Sosea, care îi poartă numele. Leon era deci frate uterin cu Antipa.

Cursul primar l-a făcut la Pensionul Mironescu din Botoșani. De abia intrase în liceu, când se abătura asupra lui, cea mai teribilă nenorocire — scrie el — care am simțit-o în viață.

Mama sa, pentru care a avut un adevărat cult, moare de febră tifoidă, lăsând orfan pe cei doi copii, dintre care cel mai mare

nu avea încă 12 ani, iar cel mai mic nu împlinise 6 ani.

Parcă-i văd trecând pe strada Lăpușeanu în hînuța sa originală — jacheta, pantalonii duogași, ghetre culoarea oului de rață — cu nelpisita floare la butoniera, figura de lot în gură, și după el, de curtea, un cîine bernardin, cîinele Pașa, cel mai bun și mai atașat prieten al său.

„Voi uita niciodată silueta elegantă a lui Leon, capul sau rembrândian cu bărbia împodobită de o barbă scurtă și ascuțită și cu fruntea acoperită de o enormă palarie de călărie ce-ște umbra ochii săi albaștrii-cenușii, cu strălucire de oțel, a căror privire te sfredelea.“

Doctorele Leon nu avea însă numai o distincție somatică, ci și psihică. Pe linie maternă, se pare, el moștise o sensibilitate ascuțită pentru tot ceea ce e frumos, o inteligență remarcabilă, un spirit ponderat și tolerant și, mai presus de toate, o bună înțelegere a sufletului.

La formarea sa spirituală a contribuit atmosfera carturărească a Iașului unde și-a făcut studiile secundare și cea mai veștile școlare particulare de atunci, „Institutul Academic“, și cea de la Jena, fortăreața evoluționismului, unde și-a făcut studiile universitare.

La „Institutul Academic“ din Iași, Leon a avut o pleiadă de profesori străluciți care au făcut fală învățământului: Cobălcescu, Naum, Cuiianu, Caragiani, Virgolic, Poni, Xenopol, Melic ș.a. Leon i-a evocat pe toți acești profesori în „Amintiri“ sale, din paginile cărora rasare, cu deosebire luminoasă, personalitatea lui Grigore Cobălcescu, acel dascăl neîntrecut care a semănat în mintea elevilor săi ideile evoluționiste și a exercitat asupra lui Leon și a lui Antipa influența cea mai puternică.

În Iași, o altă mare influență au avut asupra lui Leon ideile sociale ale acestui mareunchi de intelectual progresiv care a fondat „Contemporanul“. Leon a îmbrățișat cu tot entuziasmul lui tineresc ideile socialiste, fără a fi însă un militant. El a fost evincat din școală, pentru motivul că propăgia printre elevi ideile subversive ale fraților Nădejde. Colegii săi, însă, s-au solidarizat cu el și, declarînd grevă, au ieșit în corpore afară din orăș, unde au ținut cuvîntări în fața clasei. Dar greva a durat puține zile și, după ce a trecut din nou, Leon a ținut decît

o săptămînă în liceu, după care a fost exclus din școală. În urma acestui fapt, Leon s-a mutat în Iași, la părinții săi, unde a avut acces la biblioteca părinților și a început să citească cu interes toate cărțile pe care le găsea în biblioteca părinților. În 1880, Leon și-a luat examenul de bacalaureat la Liceul Sf. Gheorghe din București.

Întors în 1887 în țară, în decembrie a fost ales membru al vechii Societăți de Medicină și Naturaliști din Iași și apoi conservator al Muzeului Istoric-Natural.

În 1890, este numit profesor de Științe Naturale la Școala militară din Iași, ca succesor al lui Grigore Cobălcescu, și suplimentar la catedra de Istorie Naturală medicală din același oraș.

Din 1890 și până în 1899, el a fost profesor la Liceul Național din Iași și apoi la Liceul Sf. Gheorghe din București.

Între timp, catedra de Istorie Naturală medicală de la Facultatea de Medicină din Iași și-a desființată, iar doctorele Leon silit să părăsească modestul laborator pe care îl înghetase și ncare începuse să studieze colecțiile de viermi și insecte pe care le adunase după reînțoarcerea sa din Germania. El s-a învîntat apoi catedra de zoologie medicală de la Facultatea de Medicină din București timp de patru ani.

În 1899, Leon este numit profesor titular la catedra de zoologie medicală de la Facultatea de Medicină din Iași. În ziua de 4 noiembrie a aceluiași an, a fi- nut o extrem de documentată

lecție de deschidere, asupra rolului zoologiei, la facultatea de medicină, care a fost publicată în limba franceză sub același titlu (Du rôle de la zoologie à la faculté de médecine), în care arată că țelul principal al acestei discipline este acela de a dezvoltarea cultura generală a viitorilor medici, deschizîndu-le un orizont mai larg care să le permită a înțelege mai bine anatomia, fiziologia, fiziologia și embriologia umană.

Leon și-a organizat la Iași, în clădirea nouă a facultății de medicină, un laborator perfect util, vrednic și stea alături cu cele din străinătate.

În 1901, are nenorocirea să-și piardă soția, Madelena, născută Castano, rămînd văduv cu șase copii. În accente foarte duiosae el a evocat în memoriile sale amintirea acestei admirabile femei.

„Din această tristă experiență — spune el — am învățat un mare adevăr, pe care mă simt dator să-l comunic și altora, că singurul lucru care-ți produce bucurie este MUNCA sau, cel puțin, te face să uiți mizeriile vieții“.

De la profesorul Leon ne-a rămas o serioasă importanță de lucrări și memorii în deosebi asupra viermilor parazitați și a insectelor hematofage. El a descris câteva genuri și specii noi de cestode și trematode, fie singur, fie cu doctorele Ciure. A adus contribuții remarcabile la studiul aparatului bucal de la unele insecte (Hemiptere, Culicide, Simuliide).

De asemenea, a publicat o lucrare importantă etnozoolică și etnobotanică, Istoria naturală medicală a poporului român (1903), apoi Insectele vătămătoare de la noi (1912), Entomologia medicală (1925), Fauna cadavrelor, Călușul zoologic, Contributions à l'étude des parasites animaux de Roumanie (1924) ș.a.

A fost inspector general școlar (sub Hareț), și în diferite rânduri decan și rector al Universității din Iași.

A avut numeroase și acerbe polemici cu N. C. Paulescu, pe chestiunea religiei, scriind diferite articole, între care Generația spontană și darwinismul. Cu profesorul Daniel Ciolan din Iași a avut o polemice pe chestiunea monismului. Leon a scris broșura Monismul — religia celor puțini (Biblioteca Lumen No. 55, București), iar Daniel Ciolan i-a răspuns prin broșura Religia celor puțini (Iași, 1910).

N. Leon a murit la București de o boală de cord, în ziua de 4 octombrie 1931, fiind reglat de colegi, studenți și prieteni. La înmormîntarea sa, Iași a fost un adevărat pelerinaj.

obținind mențiunea magna cum laude. El a descoperit în același timp cu englezul Nuttall, așa-numita pompă salivară care funcționează ca o seringă și injectează în cazul înfingelui Anofel-Jemel, germenul malariei în sângele omului.

Întors în 1887 în țară, în decembrie a fost ales membru al vechii Societăți de Medicină și Naturaliști din Iași și apoi conservator al Muzeului Istoric-Natural.

În 1890, este numit profesor de Științe Naturale la Școala militară din Iași, ca succesor al lui Grigore Cobălcescu, și suplimentar la catedra de Istorie Naturală medicală din același oraș.

Din 1890 și până în 1899, el a fost profesor la Liceul Național din Iași și apoi la Liceul Sf. Gheorghe din București.

Între timp, catedra de Istorie Naturală medicală de la Facultatea de Medicină din Iași și-a desființată, iar doctorele Leon silit să părăsească modestul laborator pe care îl înghetase și ncare începuse să studieze colecțiile de viermi și insecte pe care le adunase după reînțoarcerea sa din Germania. El s-a învîntat apoi catedra de zoologie medicală de la Facultatea de Medicină din București timp de patru ani.

În 1899, Leon este numit profesor titular la catedra de zoologie medicală de la Facultatea de Medicină din Iași. În ziua de 4 noiembrie a aceluiași an, a fi- nut o extrem de documentată

lecție de deschidere, asupra rolului zoologiei, la facultatea de medicină, care a fost publicată în limba franceză sub același titlu (Du rôle de la zoologie à la faculté de médecine), în care arată că țelul principal al acestei discipline este acela de a dezvoltarea cultura generală a viitorilor medici, deschizîndu-le un orizont mai larg care să le permită a înțelege mai bine anatomia, fiziologia, fiziologia și embriologia umană.

Leon și-a organizat la Iași, în clădirea nouă a facultății de medicină, un laborator perfect util, vrednic și stea alături cu cele din străinătate.

În 1901, are nenorocirea să-și piardă soția, Madelena, născută Castano, rămînd văduv cu șase copii. În accente foarte duiosae el a evocat în memoriile sale amintirea acestei admirabile femei.

„Din această tristă experiență — spune el — am învățat un mare adevăr, pe care mă simt dator să-l comunic și altora, că singurul lucru care-ți produce bucurie este MUNCA sau, cel puțin, te face să uiți mizeriile vieții“.

De la profesorul Leon ne-a rămas o serioasă importanță de lucrări și memorii în deosebi asupra viermilor parazitați și a insectelor hematofage. El a descris câteva genuri și specii noi de cestode și trematode, fie singur, fie cu doctorele Ciure. A adus contribuții remarcabile la studiul aparatului bucal de la unele insecte (Hemiptere, Culicide, Simuliide).

De asemenea, a publicat o lucrare importantă etnozoolică și etnobotanică, Istoria naturală medicală a poporului român (1903), apoi Insectele vătămătoare de la noi (1912), Entomologia medicală (1925), Fauna cadavrelor, Călușul zoologic, Contributions à l'étude des parasites animaux de Roumanie (1924) ș.a.

A fost inspector general școlar (sub Hareț), și în diferite rânduri decan și rector al Universității din Iași.

A avut numeroase și acerbe polemici cu N. C. Paulescu, pe chestiunea religiei, scriind diferite articole, între care Generația spontană și darwinismul. Cu profesorul Daniel Ciolan din Iași a avut o polemice pe chestiunea monismului. Leon a scris broșura Monismul — religia celor puțini (Biblioteca Lumen No. 55, București), iar Daniel Ciolan i-a răspuns prin broșura Religia celor puțini (Iași, 1910).

N. Leon a murit la București de o boală de cord, în ziua de 4 octombrie 1931, fiind reglat de colegi, studenți și prieteni. La înmormîntarea sa, Iași a fost un adevărat pelerinaj.

Omul a cărui reputație științifică trecuse de mult hotarele țării, cînd i s-a adus la cunoștință că a fost ales membru al Academiei Române, a declinat această onoare, sub motivul că nici Eminescu, nici Caragiale n-au făcut parte din Academie.

C. Motaș
Directorul
Institutului de Speologie
„Emil Racoviță“

Karl Ernst Mathias

ANCHETA REVISTEI „LUCEAFARUL“

1. Cum apreciați activitatea revistei noastre față de sarcina de a oglinzi creația tinerilor scriitori și de a îndruma către temele esențiale ale activității? În ce măsură se ogîndesc în „Luceafărul“ preocupările tineretului nostru și ce propuneri puteți face în acest sens?

2. Cum apreciați activitatea pe care „Luceafărul“ o duce în mijlocul începătorilor, al membrilor cercurilor literare, precum și acțiunea de descoperire a unor noi talente din rândurile oamneiilor muncii? Ce sugestii ne puteți da?

3. Ce ați dori să citiți în paginile revistei noastre privind marile sarcini ale planului de 6 ani?

4. Care sint rubricile cele mai interesante? Ce rubrici noi ați dori să se inițieze?

5. Cum apreciați materialele de critică literară din paginile revistei?

6. Cum apreciați și ce sugestii aveți în privința prezentării grafice a revistei? (Paginație, ilustrație, titluri etc.).

Rugăm cititorii revistei noastre să ne comunice răspunsurile lor la această anchetă, pe adresa „Luceafărul“, Bulevardul Ana Ipătescu 15, Raionul Stalin, cu mențiunea „Luceafărul întreabă cititorii“.

Zbor

Iolande Balas

Ce grădini semiramide,
ce umbroase livezi
și șerpuitoare trestii de apă
legănate-n havuze,
ce cripi de păsări supuse,
planând în văzduh, de lumini amelițe,
ți-e dat să le vezi?

Cînd te înalți, saltul tău e un turn
cu trepte-n spirală, severe
și nu mai poți să cazii
și râmii
suspendată-ntr-er și pămînt.
Numai răsufletul noastră te ține acolo
și lina slobote de vînt

În urma ta,
nelinișă nici de fulgerul privirii,

ștacheta a rămas nemișcată,
ca o limbă de cașonic, albă,
care arată ora înlînării.

Izbindă!
Asemeni unei păsări ce suie în arbor,
de stele fîmîndă,
mai sus, mai sus, din frunză în frunză,
tu ai suii, pe o treaptă
de nici o altă față ojunșă.

Pleoașle reflectoarelor se aburesc de emoție
și-opoii,
bucuriile ne cuprînde stăpînă.
Fată blondă, ia-ne de mină
și zboară cu noi!

Gheorghe Tomozei

Miscarea muncitorilor scriitori constituie o parte a revoluției culturale socialiste din R.D. Germană. Ea este paralela celorlalte mișcări, a scriitorilor care pleacă la locurile de producție pentru ca, pe de o parte, să cunoască și să trăiască realitățile muncii, baza regimului și a culturii noastre și, pe de altă parte, să încurajeze și dezvolte interesul și înțelegerea muncii pentru literatură.

Una din premelele mașterii culturii socialiste pe țărîm național este eliminarea — alături din concepția muncitorilor, cit și din aceea a scriitorilor — a separației, instituirea de societate împărțită în clase antagoniste, între munca materială, considerată ca ruptă de spiritualitate și existență „libertății“ a omului de cultură. Aceasta trebuie înlocuită cu convingerea fermă a utilității organice a personalității productive, creatoare.

Teza aceasta a fost formulată cu un an în urmă la conferința scriitorilor de la Bitter-

Cum ajută scriitorii germani activitatea literară a muncitorilor

feld. Procesul este de altfel mult mai vechi de această înfrînire. La Bitterfeld s-a lansat lozincă: „Pune mina pe condel, tovarășe! Literatura socialistă are nevoie de tine!“ Este exemplificativ în acest sens cazul scriitoarei Regina Hastedt. Aceasta a lucrat în mina de cărbuni din Oelsnitz și a colaborat cu minerul Sepp Zach la volumul Zile cu Sepp-Zach. Scriitoarea l-a decis pe muncitor să scrie, după ce colaborarea scriitoarei în brigada minerilor a fost o dovadă de seriozitate și disciplină pentru tovarășii ei de muncă în mină.

Regina Hastedt n-a fost nici primul și nici singurul membru al Uniunii Scriitorilor germani care a intrat într-o întreprindere pentru a culege la fața locului material pentru opera literară. Cunoșterea temeinică a vieții din întreprinderile industriale de stat și din cooperativele agricole de producție era de mult considerată o necesitate prealabilă oricărui lucrător realist-socialist. Ceea ce constituia noua-tea era faptul că muncitorii nu mai rămînea simplii obiect de studiu pentru scriitor, ci, pășind alături de acesta, devenea colaborator al lui, subiect care-și exprima propria lume interioară și exterioră. După conferința de la Bitterfeld, alți muncitori scriitori intrați în întreprindere cit și aceea a muncitorilor care scriu au devenit un punct central al atenției și străduințelor Uniunii Scriitorilor germani.

În întreprinderi, tot mai mulți muncitori luptau pentru titlul de „Brigadă a muncii so-

cialiste“ cu scopul de a trăi, a înțelege și a munci în stil socialist. Pentru propriul lor control, brigăzile țineau un jurnal asupra realizărilor și progreselor profesionale, ideologice și morale. Pentru a le ajuta la redactarea acestui Jurnal, Uniunea Scriitorilor, în colaborare cu Sindicatele, a organizat un concurs și a trimis un număr important de membri, mai în vîrstă sau mai de Medicină din Iași. Pentru a veni cit mai mult în contact cu faptele și oamenii despre care vorbeau aceste jurnale, unii scriitori s-au înrolat în brigăzi.

Uniunea Scriitorilor germani a înțeles, alți în capitală cit și în regiuni, cenacurile literare pentru muncitorii care scriu. Foarte adeseori, muncitorii din întreprindere, care și dădea seama de importanța jurnalului pentru dezvoltarea conștiinței și moralei socialiste, dar nu știau cum și ce să scrie, s-au înfrunit cu corespondenții de ziar din întreprinderi și au cerut filialele regionale ale Uniunii Scriitorilor să le trimită un scriitor cunoscut care să le dea îndrumări de creație și măiestrie literară. În momentul de față, există în R.D.G. aproximativ 250 cenacuri de muncitorii care scriu. În majoritatea cazurilor, ele funcționează în întreprinderi și sint conduse de scriitori. Altele însă funcționează regulat în afara întreprinderilor și sint inițiate de organele ralionale, de „cabinetele de artă populară“ de Deutsches Kulturbund și de alte instituții. Ele sint conduse de redactori ai editurilor, profesori, lingviști etc.

Din cauza numărului relativ redus al membrilor săi, Uniunea Scriitorilor germani nu are decădantă posibilități mai mari de a veni practic în ajutorul muncitorilor care scriu din cenacuri, cabinete politice, teatre muncitorești și de estradă etc. Scriitorii cel mai cunoscuți și cu experiență au, în cadrul Uniunii, sarcina de a se ocupa în primul rînd de creația lor culturală. Din această cauză, Uniunea are la dispoziție cel mai mult pe scriitorii tineri. S-a căutat o soluție în organizarea, pentru conducătorii cenacurilor, a unor cursuri de un an la Institutul de literatură „Johannes R. Becher“ din Leipzig, încheiat recent, primul curs a fost absolvit de 25 studenți, în majoritate bibliotecari și funcționari culturali, dar și muncitori care scriu. Pînă în toamnă anulul viitor, Uniunea Scriitorilor germani va avea în această di-

Scrîltoarea Regina Hastedt între tovarășii săi, înainte de intrarea în sut.

REDACTIA: Bldul Ana Ipătescu nr. 15, telefon 11.51.54, 11.39.51 / ADMINISTRATIA: Șoseaua Kiseleff nr. 10, telefon 18.63.99; Abonamente: 9 lei — 3 luni / 18 lei — 6 luni / 36 lei — un an / Tiparul: Combinatul poligrafic Casa Școltești — „I. V. Stella“